

ଈ
ର
ଦ
ନ

ପ୍ରଚ୍ଛଦ ପ୍ରସଙ୍ଗ

୩

ଶେଷରେ ପଦ୍ମଶ୍ରୀ

ଦିନେ ଏମାନେ ଥିଲେ ସାଧାରଣ ଗହଳି।
କିନ୍ତୁ ସମାଜର ଦୁଃଖଦୁର୍ଦ୍ଦଶାକୁ ଦୂର
କରିବା ପାଇଁ ଏମିତି କିଛି କାମ କଲେ;
ଯେଉଁଥିପାଇଁ ସମାଜରେ ତାଙ୍କୁ ଭିନ୍ନ ଏକ
ପରିଚୟ ମିଳିବା ସହ ଶେଷରେ ସେମାନେ
ସମ୍ମାନଜନକ ପଦ୍ମଶ୍ରୀ ପୁରସ୍କାର ପାଇବାକୁ
ପାଠ୍ୟ ଯୋଗ୍ୟ ବିବେଚିତ ହେଲେ ...

ଶେଷରେ ପଦ୍ମଶ୍ରୀ

ଦିନେ ଏମାନେ ଥିଲେ ସାଧାରଣ ମହିଳା । କିନ୍ତୁ ପରିବାରର ବୁଝଖୁଦ୍ଧିଶାଳୁ ଦୂର କରିବା ପାଇଁ ହେଉ କି ସମାଜରେ ନିଜର ଏକ ପରିଚୟ ହାସଲ କରିବା ଲାଗି ହେଉ ଏମାନେ ବାଧ୍ୟ ହେଲେ ଘରର ଏତୁଣ୍ଡି ତେଜିବାକୁ । ଆଉ ଏମିତି କିଛି କାମ କଲେ ; ଯାହା ତାଙ୍କୁ ସମାଜରେ ଭିନ୍ନ ଏକ ପରିଚୟ ଦେବା ସହ ସେମାନେ ସମ୍ମାନଜନକ ପଦ୍ମଶ୍ରୀ ପୁରସ୍କାର ପାଇବାକୁ ମଧ୍ୟ ଯୋଗ୍ୟ ବିବେଚିତ ହେଲେ । ସେମିତି କେତେଜଣ ପଦ୍ମଶ୍ରୀ ପୁରସ୍କାର ପାଇଥିବା ମହିଳାଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ...

ହସ୍ତାକନ୍ୟାରୁ ପଦ୍ମଶ୍ରୀ ସମ୍ମାନରେ ସମ୍ମାନିତା: ଆସାମରେ ଜନ୍ମିତ ପାର୍ବତୀ ବରୁଆଙ୍କୁ ପିଲାଟିବେଳୁ ଖେଳଣା ଧରି ଖେଳିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ବନ୍ୟଜୀବ ଖାସ୍ କରି ହାତୀଙ୍କ ଗହଣରେ ସମୟ ବିତାଇବାକୁ ଭଲ ଲାଗୁଥିଲା । କାରଣ ତାଙ୍କ ଜନ୍ମ ଏକ ଶାନ୍ତି ପରିବାରରେ ହୋଇଥିଲା । ତାଙ୍କ ପିତାଙ୍କ ନାମ ଥିଲା ପ୍ରକ୍ରିତୀଶ ଚନ୍ଦ୍ର ବରୁଆ ; ଯିଏକି ଗୌରିପୁର ରାଜପରିବାରର ଅତିମ ଶାସକ ଥିଲେ । ତାଙ୍କର ୯ଜଣ ପିଲାଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ପାର୍ବତୀ ଥିଲେ ଖୁବ୍ ସାହସୀ । ସେ ତାଙ୍କ ପିତାଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଅନେକବାର ଜଙ୍ଗଲକୁ ଯାଇ ହାତୀଙ୍କ ଗହଣରେ ସମୟ ବିତାଇଥିଲେ । କାରଣ ତାଙ୍କ ପିତା ହାତୀମାନଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଗବେଷଣା କରୁଥିଲେ । ଏପରିକି ତାଙ୍କ ରାଜପରିବାରର ହାତୀଶାଳାରେ ବି କେତେକ ପୋଷା ହାତୀ ଥିଲେ । ସେଥିପାଇଁ ହାତୀଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ବହୁତ କିଛି ତଥ୍ୟ ପାର୍ବତୀଙ୍କୁ ଜଣାଥିଲା ; ଯାହାକି ତାଙ୍କୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଜଙ୍ଗଲୀ ହାତୀଙ୍କୁ କାବୁ କରିବାରେ ତଥା ବିପଦରେ ପଡିଥିବା ହାତୀଙ୍କୁ ଉଦ୍ଧାର କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥିଲା । ଯେଉଁଠି କିଛି ଜଙ୍ଗଲୀ ହାତୀ ଉପାତ କରିବାର ଖବର ଆସୁଥିଲା, ପାର୍ବତୀ ସେଠି ପହଞ୍ଚି ହାତୀଙ୍କୁ ଶାନ୍ତ କରିବାର ଦାୟିତ୍ୱ ବହନ କରୁଥିଲେ । ଧୀରେ ଧୀରେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟରେ ସେ ବେଶ୍ ପାରଙ୍ଗମ ହୋଇଗଲେ ଆଉ ତାଙ୍କର ଲୋକପ୍ରିୟତା ବଢିବାକୁ ଲାଗିଲା । ୧୯୭୨ ମସିହାରେ ସେ ବିଧିବଦ୍ଧ ଭାବେ ମହିଳା ମାନ୍ୟତା ହେବାର ଯୋଗ୍ୟତା ହାସଲ କଲେ ଆଉ ସେବେଠାରୁ ନିଜ ଜୀବନକୁ ନିରାହ ହାତୀମାନଙ୍କ ପୁରଣା ପାଇଁ ଉତ୍ସର୍ଗୀକୃତ କଲେ ।

ମୁକ୍ତାମଣି ଦେବୀ

ସେଥିପାଇଁ କେହି କେହି ତାଙ୍କୁ 'ହସ୍ତାକନ୍ୟା' ବୋଲି ବି କହିଥାନ୍ତି । କେବଳ ନିଜ ଅଞ୍ଚଳରେ ନୁହେଁ ଯେଉଁଠି ବି ହାତୀ ବିପଦରେ ପଡିଥିବାର ଖବର ଆସେ ସେ ସେଠାରେ ଯାଇ ପହଞ୍ଚିଯାନ୍ତି । ତାଙ୍କ ପାଖରେ ବି କେତୋଟି ପୋଷା ହାତୀ ରହିଛନ୍ତି ; ଯାହାଙ୍କୁ ପ୍ରତିଦିନ ଗାଧୋଇ ଦେବା, ଖୁଆଇ ଦେବା, ତାଙ୍କୁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଦେବା ଏପରିକି ବିପଦରେ ପଡିଥିବା ଲୋକଙ୍କୁ କିପରି ସାହାଯ୍ୟ କରିବେ ସେ ଶିକ୍ଷା ବି ଦେଇଥାନ୍ତି । ଜଙ୍ଗଲକୁ ନେଇ ସେମାନଙ୍କୁ ହାତୀ ସବାର ଉପରେ ବି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ତାଲିମ ଦେଇଥାନ୍ତି । ବେଳେବେଳେ କୌଣସି ଗ୍ଲାନରେ ଜଙ୍ଗଲୀ ହାତୀ ଉପାତ କରୁଥିବାର ଖବର ପାଇଲେ ସେଠାକୁ ନିଜର ଏହି ହାତୀମାନଙ୍କୁ ନେଇ ତାକୁ ଶାନ୍ତ କରାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଥାନ୍ତି ; ଯଦ୍ୱାରା ବହୁ ଧନଜୀବନ ନଷ୍ଟ ହେବାରୁ ରକ୍ଷା ପାଇଯାଏ । ଜଣେ ମହିଳା ହୋଇ ବି ହାତୀମାନଙ୍କ ସୁରକ୍ଷା ତଥା ସମାଜର ମଙ୍ଗଳ ପାଇଁ ଏଭଳି କିଛି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କାମକୁ ହାତକୁ ନେଇଥିବାରୁ ଶେଷରେ ପାର୍ବତୀଙ୍କୁ ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ଦ୍ରୌପଦୀ ମୂର୍ତ୍ତି ୨୦୨୪ ମସିହାରେ ପଦ୍ମଶ୍ରୀ ପୁରସ୍କାରରେ ସମ୍ମାନିତ କରନ୍ତି ; ଯାହା ଅନ୍ୟ ମହିଳାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ଉଦାହରଣ ।

ଝିଅ ପାଇଁ ଜୋତା କିଣିପାରୁ ନ ଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଏବେ ଶୁକ୍ଲ ଇଞ୍ଜିଷ୍ଟ୍ରାର ମାଲିକାଣୀ: ମଣିପୁରର ମୁକ୍ତାମଣି ଦେବୀଙ୍କ ପାଖରେ ଦିନେ ନିଜ ଝିଅ ପାଇଁ ଜୋତା ହଲେ କିଣିବାକୁ ପଇସା ନ ଥିଲା, ହେଲେ ନିଜର କଠିନ ଅଧିବସାୟ ଏବଂ ସୃଜନଶୀଳତା ଯୋଗୁ ଏବେ ସେ ମୁକ୍ତା ଶୁକ୍ଲ ଇଞ୍ଜିଷ୍ଟ୍ରାର ମାଲିକାଣୀ ହେବାର ସୌଭାଗ୍ୟ ଅର୍ଜନ କରିପାରିଛନ୍ତି । ଆଉ ତାଙ୍କ ହାତତିଆରି ଜୋତାର ଏବେ ଦେଶ ବିଦେଶରେ ବେଶ୍ ଚାହିଦା ରହିଛି । ବ୍ୟାପାର ଓ ଉଦ୍ୟୋଗ କ୍ଷେତ୍ରରେ ତାଙ୍କର ଏଭଳି ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ଅବଦାନ ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ପଦ୍ମଶ୍ରୀ ପୁରସ୍କାର ବି ମିଳିଛି ।

ଏହା ହେଉଛି ମଣିପୁରର ଜଣେ ଗରିବ ମା' ମୋଇରାଜାଥେମ୍ ମୁକ୍ତାମଣି ଦେବୀଙ୍କ କଥା । ପିଲାଟିଦିନରୁ ବାପା ଛେଉଣୁ ଥିଲେ । ମା' ବହୁତ କଷ୍ଟରେ ତାଙ୍କୁ ବଢ଼ାଇଥିଲେ । ମାତ୍ର ୧୭ ବର୍ଷ ବୟସରେ ତାଙ୍କ ବିବାହ ହେଲା । ବାହାଘର ପରେ ବି

ସ୍ୱାମୀଙ୍କର ଆର୍ଥିକାବସ୍ଥା ଭଲ ନ ଥିବା ଯୋଗୁ ସେ ଦିନବେଳା କ୍ଷେତରେ କାମ କରୁଥିଲେ । ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ସ୍ନାକୁ ତିଆରି କରି ବିକ୍ରି କରୁଥିଲେ । ଏପରିକି ଅଧିକ ରୋଜଗାର କରିବା ପାଇଁ ସବୁକାମ ସାରି ରାତିରେ ବସି ହେୟାର୍ ବ୍ୟାଣ୍ଡ ଓ କ୍ୟାରି ବ୍ୟାଗ୍ ବି ବୁଣୁଥିଲେ ଆଉ ତାକୁ ସକାଳେ ନେଇ ବିକ୍ରିଥିଲେ । ଏସବୁ ବାଦ୍ ଅନ୍ୟ ମା' ମାନଙ୍କ ପରି ନିଜ ଝିଅ ପାଇଁ ଶୀତଦିନେ ଉତ୍ତର ସଜ୍ଜା ଓ ମଫଲର୍ ବୁଣିବାରେ ବି ସେ ବେଶ୍ ମାହିର ଥିଲେ । ୧୯୮୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାଙ୍କର ଏହି କାମ ଏମିତି ଚାଲିଥିଲା । ଥରେ ତାଙ୍କ ଝିଅର ସ୍କୁଲ ଜୋତାର ଉପର ଅଂଶଟି ଛିଡ଼ି ଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ନୂଆ ଜୋତା କିଣିବା ପାଇଁ ମୁକ୍ତାମଣିଙ୍କ ପାଖେ ସେତେବେଳେ ପଇସା ନ ଥିଲା । ସେ ବୁଦ୍ଧି ଖଟାଇ ଜୋତାର ଉପର ଅଂଶକୁ କାଟିଦେଇ ଜୋତାର ସୋଲ୍ ଉପରେ ଉଲ୍ଲରେ ଗୋଟେ ସୁନ୍ଦର ଡିଜାଇନ୍ କରିଦେଲେ । ଆଉ ଝିଅକୁ ସେହି ଜୋତା ପିନ୍ଧାଇ ସ୍କୁଲକୁ ଛାଡ଼ିଦେଲେ । ସେଦିନ ସେହି ଜୋତାକୁ ଦେଖି ସ୍କୁଲ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀ ଏତେ ଖୁସି ହୋଇଗଲେ ଯେ, ସେ ତାଙ୍କ ଝିଅ ପାଇଁ ବି ଏଭଳି ଏକ ଜୋତା ତିଆରି କରିବାକୁ ଅର୍ଥର ଦେଲେ । ଏକଥାକୁ ନଜରରେ ରଖି ପରେ ମୁକ୍ତାମଣି ତନ୍ତା କଲେ ଯେ, ଯଦି ତାଙ୍କ ହାତତିଆରି ଜୋତାକୁ ନେଇ ବ୍ୟବସାୟ କରାଯାଏ, ତା'ହେଲେ କେମିତି ହୁଅନ୍ତା । ମୁକ୍ତାମଣି ଆଉ କେତୋଟି ସୁନ୍ଦର ସୁନ୍ଦର ଡିଜାଇନ୍‌ର ଜୋତାକୁ ଉଲ୍ଲରେ ତିଆରି କରି ବିକିବାକୁ ଗଲେ । ତାକୁ ବି ଲୋକେ ପସନ୍ଦ କରି କିଣିଲେ । ବାସ୍ ତା' ପରଠୁ ସେ ଆଉ ପଛକୁ ଚାହିଲେ ନାହିଁ । ଉଲ୍ଲରେ ତିଆରି ଏହି ଜୋତାଗୁଡ଼ିକୁ ବିକିବା ପାଇଁ ସେ 'ମୁକ୍ତା ଶୁକ୍ଲ ଇଞ୍ଜିଷ୍ଟ୍ରୀ' ପ୍ରତିଷ୍ଠା କଲେ ଆଉ ସେଥିରେ କିଛି ମହିଳାଙ୍କୁ ନିୟୋଜିତ କରି ସେମାନଙ୍କୁ ଜୋତା ତିଆରିର ଟ୍ରେନିଂ ଦେବା ସହ ସ୍ୱାବଲମ୍ବୀ କରାଇବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କଲେ । ଏବେ ଏହି ଇଞ୍ଜିଷ୍ଟ୍ରୀ ତରଫରୁ ତିଆରି ହେଉଥିବା ଉଲ୍ଲ ଜୋତାର ଦେଶବିଦେଶରେ ବେଶ୍ ଚାହିଦା ରହୁଥିବା ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁଛି । ତେବେ ଏଭଳି ଏକ ନିଆରା ପ୍ରୟାସ କରି ଭାରତୀୟ ବ୍ୟାପାର ଓ ଉଦ୍ୟୋଗ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଭିନ୍ନ ଏକ ପରିଚୟ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ସହ ଦେଶ ବିଦେଶରେ ବେଶ୍ ନାଁ କମାଇପାରିଥିବାକୁ ମୁକ୍ତାମଣି ଦେବୀଙ୍କ ଯୋଗ୍ୟତାକୁ ସମ୍ମାନ ଦେଇ ୨୦୨୨ ମସିହାରେ ତତ୍କାଳୀନ ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ରାମନାଥ କୋବିନ୍ଦ ତାଙ୍କୁ ପଦ୍ମଶ୍ରୀ ସମ୍ମାନରେ ସମ୍ମାନିତ କରିଥିଲେ ।

କିଷାନ ଚାଟାରୁ ପଦ୍ମଶ୍ରୀ ବିଜୟିନୀ: ଦିନେ ସେ ଗାଁର ଜଣେ ସାଧାରଣ ମହିଳା ଥିଲେ । ହେଲେ ନିଜର ବୁଦ୍ଧି ଓ କଠିନ ଅଧିବସାୟ ବଳରେ କୃଷିକ୍ଷେତ୍ର ସହିତ ଆଚାର ବ୍ୟବସାୟରେ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ସଫଳତା ପାଇ 'କିଷାନ ଚାଟାର' ମାନ୍ୟତା ପାଇବା ସହ ଶେଷରେ ସମ୍ମାନଜନକ ପଦ୍ମଶ୍ରୀ ପୁରସ୍କାର ପାଇବାକୁ ମଧ୍ୟ ଯୋଗ୍ୟ ବିବେଚିତ ହୋଇଥିଲେ । ଏହି ନିଚ୍ଛଳ କାହାଣୀଟି ହେଉଛି ବିହାରର ମୁକ୍ତାଫରପୁର ଜିଲା ଅନ୍ତର୍ଗତ ଆନନ୍ଦପୁର ଗାଁର ରାଜକୁମାରୀ ଦେବୀଙ୍କର । ବୟସ ତାଙ୍କୁ ଏବେ ପ୍ରାୟ ୬୫ ବର୍ଷ ଉପରେ ହେବ । ତଥାପି ସେ ଥିକ ପତି ନାହାନ୍ତି, ଏବେବି ତାଙ୍କର କର୍ମତତ୍ପରତା ଅନେକଙ୍କୁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ କରିଥାଏ ।

ବିହାରର ଏକ ଗରିବ ପରିବାରରେ ରାଜକୁମାରୀଙ୍କର ଜନ୍ମ । ପିଲାଟିବେଳୁ ସେ ବେଶ୍ କର୍ମଠି । ପରିବାରର ଆର୍ଥିକ ଦୁରବସ୍ଥା ପାଇଁ କମ୍ ବୟସରୁ ତାଙ୍କର ବିବାହ ହୋଇଥିଲା । ଶାଶୁଘରର ଅବସ୍ଥା ବି ସେତେ ଭଲ ନ ଥିଲା । ତେଣୁ ପରିବାରର ସୁବିଧା ଆର୍ଥିକାବସ୍ଥାକୁ ସୁଧାରିବା ପାଇଁ ରାଜକୁମାରୀ ୧୯୯୦ ମସିହାରୁ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ସହ ମିଶି ଧାନ ଓ ପନିପରିବା ଚାଷ କରିବା ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । ଜୈବିକ ସାର ପ୍ରୟୋଗ କରି ଚାଷ କରୁଥିବାରୁ ତାଙ୍କ ଉତ୍ପାଦିତ ଦ୍ରବ୍ୟର ଭଲ ଚାହିଦା ରହୁଥିଲା । ପରେ ନିଜ ବୁଦ୍ଧି ଖଟାଇ ସେ ଯେଉଁ ପନିପରିବା ଚାଷ କରୁଥିଲେ, ସେଥିରେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ସ୍ୱାଦର ଆଚାର ତିଆରି କରି ଘର ଲୋକଙ୍କୁ ଖୁଆଇଲେ । ଆଚାର ଭଲ

ପାର୍ବତୀ ବରୁଆ

ହୋଇଛି ବୋଲି ଘର ଲୋକ କହିବା ପରେ ତାକୁ ନେଇ କିପରି ବ୍ୟବସାୟ କରିହେବ ସେ ନେଇ ରାଜକ୍ଷୁମାରୀ ଚିନ୍ତା କଲେ । ଏଥିପାଇଁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ତାଲିମ ବି ନେଲେ । ତା'ପରେ ଛୋଟ ଛୋଟ ଜରି ପାଉରରେ ଆଚାର ପ୍ୟାକ୍ କରି ଆଖପାଖ ଅଞ୍ଚଳରେ ନିଜେ ବିକିବାକୁ ମନସ୍ଥ କରି ସାଇକେଲ ଚଳାଇବା ଶିଖିଲେ । ସାଇକେଲରେ ଆଚାର ବିକିବାକୁ ଯାଉଥିବାରୁ ସାହିପଡ଼ିଶା ଲୋକେ ତାଙ୍କୁ ଅଜ୍ଞା ପରିହାସ କରୁଥିଲେ । ହେଲେ କାହାରି କଥାକୁ ଧ୍ୟାନ ନ ଦେଇ ରାଜକ୍ଷୁମାରୀ ନିଜ କର୍ମପଥରେ ଆଗେଇ ଚାଲିଥିଲେ । ଶେଷରେ ତାଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ପରିଶ୍ରମର ଫଳ ମିଳିଲା । ଉତ୍ତମ ସ୍ୱାଦ ଯୋଗୁ ତାଙ୍କ ଆଚାରର ଭଲ ଚାହିଦା ହେଲା, ଆଉ ଧୀରେ ଧୀରେ ତାଙ୍କ ଆଚାର ବ୍ୟବସାୟ ବି ବଢ଼ିଲା । ଯେଉଁ ଲୋକ ତାଙ୍କୁ ଅଜ୍ଞା କରୁଥିଲେ ସେମାନେ ତାଙ୍କୁ କ୍ରମେ 'ସାଇକେଲ ଚାଟା' ବୋଲି ଡାକିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଆଚାର ବ୍ୟବସାୟ ସାଜକୁ ନୁଆ ନୁଆ ବୈଜ୍ଞାନିକ ପଦ୍ଧତି ଅବଲମ୍ବନ କରି ସେ ତାଙ୍କ ଚାଷ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଉନ୍ନତ କରିବା ସହ ସେଥିରୁ ବି ଭଲ ରୋଜଗାର କଲେ । ଯଦ୍ୱାରା ସ୍ଥାନୀୟ ଅଞ୍ଚଳରେ ରାଜକ୍ଷୁମାରୀଙ୍କର ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପରିଚୟ ରଚିତ ହେଲା । କ୍ରମେ ସେ ଆଖପାଖର ଗରିବ ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ବି ସ୍ୱାବଲମ୍ବୀ ହେବା ପାଇଁ ଉତ୍ସାହିତ କଲେ । ଚାଷବାସର ଯାହା ବି ଉନ୍ନତ କୌଶଳ ଶିଖୁଥିଲେ ତାକୁ ନିଜ ଭିତରେ ସାମିତ ନ ରଖି ସେମାନଙ୍କୁ ବି ଶିଖାଇଲେ । ଏପରିକି ଆଚାର କରିବାର ବିଭିନ୍ନ ପଦ୍ଧତି ସାଜକୁ ଛତୁ ଚାଷ, ଛତୁରୁ ବିଭିନ୍ନ ଖାଦ୍ୟ ପଦାର୍ଥ ତିଆରି, ପାଖଡ଼ ତଥା ପୋହା ତିଆରି ଇତ୍ୟାଦି ବିଷୟରେ ମଧ୍ୟ ମାଗଣାରେ ଶିକ୍ଷାଦାନ ଦେଲେ । ଯଦ୍ୱାରା ଅନେକ ଗରିବ ମହିଳା ସ୍ୱାବଲମ୍ବୀ ହୋଇପାରିଲେ । କ୍ରମେ ରାଜକ୍ଷୁମାରୀ ସେହି ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଏକ ଗୋଷ୍ଠୀ କଲେ ଆଉ କୃଷି ବୈଜ୍ଞାନିକ କେନ୍ଦ୍ର ତରଫରୁ ଯେଉଁଠି ମେଳା ପଡୁଥିଲା, ସେଠାକୁ ଯାଇ ବିଭିନ୍ନ କିସମର ଆଚାର ତଥା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଖାଦ୍ୟ ପଦାର୍ଥ ବିକିଲେ । ଫଳରେ ତାଙ୍କ ଖାଦ୍ୟ ଜିନିଷର ବିଶେଷକରି ଆଚାରର ଲୋକପ୍ରିୟତା ବଢ଼ିବା ସହ ରାଜକ୍ଷୁମାରୀଙ୍କ ପରିଚିତି ମଧ୍ୟ ବଢ଼ିଲା । ଯେଉଁଠିପାଇଁ ୨୦୦୭ରେ ତାଙ୍କୁ 'କିଷାନ ଶ୍ରୀ' ସମ୍ମାନରେ ସମ୍ମାନିତ କରାଗଲା । ବାସ୍ ତା'ପରଠୁ ରାଜକ୍ଷୁମାରୀ 'କିଷାନ ଚାଟା' ଭାବେ ଲୋକମୁଖରେ ପରିଚିତ ହେବାକୁ ଲାଗିଲେ । ରାଜକ୍ଷୁମାରୀ ସବୁବେଳେ ସମୟ ସହ ତାଙ୍କଦେଇ ନୁଆ ନୁଆ ପଦ୍ଧତିରେ କାମ କରିବାକୁ ପସନ୍ଦ କରୁଥିଲେ । ପୂର୍ବରୁ ସେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ପାଖେ କାମ କରୁଥିବା ମହିଳାମାନେ ଆୟ, ଲେମ୍ବୁ, ଅଁଳା, ଲଙ୍କା, ଗାଜର ତଥା ବେଲରେ ଆଚାର ତିଆରି କରୁଥିଲେ । ହେଲେ ପରେ ରାଜକ୍ଷୁମାରୀଙ୍କ ଶିକ୍ଷାଦାନରେ ସେମାନେ ଆହୁରି ନୁଆ ନୁଆ ଉପାୟରେ ପ୍ରାୟ ୨୦ ପ୍ରକାରର ଆଚାର ତିଆରି କରି ଦେଶର ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନକୁ ବିକ୍ରି ପାଇଁ ପଠାଇଲେ । କିଷାନ ଚାଟା ନାଁରେ ବିକ୍ରି ହେଉଥିବା ଏହି ଆଚାରର ସବୁଠି ଭଲ ଚାହିଦା ରହିଲା । ରାଜକ୍ଷୁମାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ତାଙ୍କ ଅଞ୍ଚଳର ଅନେକ ମହିଳା ସ୍ୱାବଲମ୍ବୀ ହେବା ସହ ନିଜର ଏକ ପରିଚୟ ରଚିପାରିଲେ । ଏଭଳି ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଶେଷରେ ୨୦୧୯ରେ ତତ୍କାଳୀନ ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ରାମନାଥ କୋବିନ୍ଦଙ୍କଠାରୁ ରାଜକ୍ଷୁମାରୀ ପଦ୍ମଶ୍ରୀ ସମ୍ମାନ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ; ଯାହାକି ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଓ ତାଙ୍କ ଅଞ୍ଚଳ ଲାଗି ଏକ ଗୌରବର ବିଷୟ ଥିଲା ।

ରାଜକ୍ଷୁମାରୀ ଦେବୀ

ନିଜେ ନ ପଢ଼ି ବି ଅନେକଙ୍କୁ କଲେ ଶିକ୍ଷିତ ଗୁଜରାଟର ଗିରୁ ସୋମନାଥ ଜିଲା ଅନ୍ତର୍ଗତ ଜମ୍ବୁର ନାମକ ଏକ ଛୋଟ ଗାଁର ବାସିନ୍ଦା ହେଲେ ହୀରାବାଇ ଇବ୍ରାହିମ୍ ଲୋବି । ନିଜେ ପାଠ ଦୁଇ ଅକ୍ଷର ପଢ଼ି ନ ଥିଲେ ସତ ହେଲେ ତାଙ୍କ ପ୍ରୟାସରେ ଶତାଧିକ ମହିଳା ତଥା ଶିଶୁ ଶିକ୍ଷିତ ହୋଇ ରୋଜଗାରକ୍ଷମ ହେବା ସହ ନିଜ ଜୀବନକୁ ସଜାଡ଼ିବାରେ ସଫଳ ହୋଇପାରିଥିଲେ । ହୀରାବାଇଙ୍କର ଏଭଳି ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ବି ପଦ୍ମଶ୍ରୀ ସମ୍ମାନରେ ସମ୍ମାନିତ କରାଯାଇଥିଲା ।

୧୯୬୦ ମସିହାରେ ଗୁଜରାଟର ଜମ୍ବୁର ଗାଁରେ ଜନ୍ମିତ ହୀରାବାଇ ଖୁବ୍ ଛୋଟବେଳୁ ବାପାମା' ଛେଉଣୁ ଥିଲେ । ଜେଜେମା'ଙ୍କ ପାଖେ ରହୁଥିଲେ । ସେ ସିଦ୍ଧ ଜନଜାତିର ଥିଲେ । ଇତିହାସ ପୃଷ୍ଠା ଓଲଟାଇଲେ ଜଣାଯାଏ ଯେ, ସିଦ୍ଧ ଜନଜାତି ମୂଳତଃ ଏକ ଆଫ୍ରିକୀୟ ଜନଜାତି । ସେମାନଙ୍କ ଭିତରୁ କିଛି ଲୋକ ଆସି ଏହି ସ୍ଥାନରେ ବସବାସ କରୁଥିଲେ । ଗୁଜରାଟର ସବୁଠାରୁ ପଛୁଆ ବର୍ଗର ଥିବା ଏହି ଜନଜାତିର ଲୋକେ ବହୁ ବର୍ଷଧରି

ହୀରାବାଇ ଇବ୍ରାହିମ୍ ଲୋବି

ଅଭାବ ଅସୁବିଧାରେ କାଳତିପାତ କରୁଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ଉଦ୍ଧାନ ପାଇଁ କେହି ପଦକ୍ଷେପ ବି ନେଉ ନ ଥିଲେ । ହୀରାବାଇ ସେଥିରୁ ବାଦ୍ ଯାଆନ୍ତେ ବା କେମିତି । ଛୋଟବେଳୁ ଅଭାବ ଅସୁବିଧାରେ ବଢ଼ି, ଦୁର୍ନିଆର ଠୋକର୍ ଖାଇ ଖାଇ ହୀରାବାଇ ନିଜ ମନବଳକୁ କ୍ରମେ ଦୃଢ଼ କରିଥିଲେ । ନିଜ ଜନଜାତି ଲୋକମାନଙ୍କର ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ସେ କ୍ରମେ ଆଗକୁ ବାହାରିଲେ । ରେଡିଓ ଶୁଣିବା ତାଙ୍କର ପସନ୍ଦ ଥିଲା । ଏହି ରେଡିଓରୁ ଜୈବିକ ଚାଷ ସମ୍ପର୍କରେ ଶୁଣି ନିଜେ ଚାଷ କରିବା ସହ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ବି ଚାଷ କରିବାକୁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଉଥିଲେ । କମ୍ ବୟସରେ ହେଲେ ବି ତାଙ୍କ କଥାର ମହତ୍ତ୍ୱକୁ ବୁଝି ଅନ୍ୟମାନେ ତାଙ୍କ କଥାରେ ରାଜି ହେଉଥିଲେ । ରେଡିଓରେ ଯେଉଁ ସବୁ ସରକାରୀ ଯୋଜନା, ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସମ୍ପର୍କରେ ସୂଚନା ଦିଆଯାଉଥିଲା ସେ ସମ୍ପର୍କରେ ନିଜ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ବୁଝାଇ ତା'ର ସୁବିଧା ନେବାକୁ ବି ପରାମର୍ଶ ଦେଉଥିଲେ । ମାତ୍ର ୧୪ ବର୍ଷ ବୟସରେ ହିଁ ତାଙ୍କର ସେହି ଅଞ୍ଚଳର ଜଣେ ଯୁବକଙ୍କ ସହ ବିବାହ ହେଲା । ବିବାହ ପରେ ବି ସେ ତାଙ୍କର ପ୍ରୟାସ ପୂର୍ବବତ୍ ଚାରିରଖିଲେ । ସବୁବେଳେ ନୁଆ ନୁଆ କଥା ଜାଣିବାର ଜିଜ୍ଞାସା ତାଙ୍କୁ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କଠାରୁ ଭିନ୍ନ କରୁଥିଲା । ଶିକ୍ଷାଲାଭ ନ କଲେ ନିଜର କି ନିଜ ଅଞ୍ଚଳର ଉନ୍ନତି ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ବୋଲି ସେ ଭଲ ଭାବେ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରିପାରିଥିଲେ । ସେଥିପାଇଁ ନିଜ ଅଞ୍ଚଳର ଲୋକଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷା ହାସଲ କରିବା ପାଇଁ ପରାମର୍ଶ ଦେଉଥିଲେ । ଖାସ୍ କରି ମହିଳା ଓ ଶିଶୁଙ୍କ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରତି ସେ ବେଶି ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଉଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ଅଞ୍ଚଳର ଲୋକେ ଏହାକୁ ଘୋର ବିରୋଧ କରୁଥିଲେ ; ଯେଉଁଠିପାଇଁ ହୀରାବାଇଙ୍କୁ ବହୁତ କଥା ଶୁଣିବାକୁ ପଡୁଥିଲା । ତଥାପି ସେ ନ ଛୋଟବଦା ଥିଲେ । ନିଜେ ସିନା ଶିକ୍ଷାଲାଭ କରିପାରିଲେ ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ଅନ୍ୟ ଔପମାନଙ୍କର ଜୀବନକୁ ଏମିତି ବରବାଦ କରିବାକୁ ଦେବେ ନାହିଁ ବୋଲି ସେ ସଂକଳ୍ପ ନେଲେ । ବହୁ ଘାତପ୍ରତିଘାତ ସତ୍ତ୍ୱେ ଶେଷରେ ହୀରାବାଇଙ୍କର ବିଜୟ ହେଲା । ଆଉ ତାଙ୍କ ପ୍ରାୟସରେ ସ୍ଥାନୀୟ ଅଞ୍ଚଳର ପ୍ରାୟ ୭୦୦ରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ମହିଳା ତଥା ଶିଶୁ ଶିକ୍ଷାଲାଭ କରିପାରିଲେ । କେବଳ ଶିକ୍ଷା କାହିଁକି ହୀରାବାଇଙ୍କ ଉଦ୍ୟମରେ ତାଙ୍କ ଅଞ୍ଚଳବାସୀଙ୍କର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟଗତ ସମସ୍ୟା ତଥା ରୋଜଗାର କ୍ଷେତ୍ରରେ ବି ଅନେକ ସୁଧାର ଆସିଲା । ଯଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କ ଅଞ୍ଚଳବାସୀଙ୍କୁ ; ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ କେହି ଦିନେ ଭଲ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖୁ ନ ଥିଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ଅନ୍ୟମାନେ ଆଦର କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । କେବଳ ସେତିକି ନୁହେଁ, ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ସଶକ୍ତୀକରଣ କରାଇବା ପାଇଁ ହୀରାବାଇ ୨୦୦୪ରେ ନିଜ ପ୍ରଚେଷ୍ଟାରେ ଏକ ମହିଳା ବିକାଶ ସଂଘର ମଧ୍ୟ ସ୍ଥାପନା କଲେ । ଏହି ସଂଘ କେବଳ ମହିଳା ନୁହେଁ ଶିଶୁଙ୍କ ବିକାଶ ପାଇଁ ବି ଅନେକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟ କଲା । ହୀରାବାଇଙ୍କର ଏଭଳି ସଂଗଠିତ ପଦକ୍ଷେପ ପାଇଁ ତାଙ୍କର ଖ୍ୟାତି ଗାଁରୁ ଗାଁକୁ ବ୍ୟାପିବାକୁ ଲାଗିଲା । ବିଭିନ୍ନ ଅନୁଷ୍ଠାନ ତରଫରୁ ତାଙ୍କୁ ସମ୍ମାନିତ ବି କରାଗଲା । ଏପରିକି ୨୦୨୩ରେ ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ଡ୍ରୌପଦୀ ମୂର୍ମୁଙ୍କଠାରୁ ସେ ସମ୍ମାନଜନକ ପଦ୍ମଶ୍ରୀ ପୁରସ୍କାର ବି ପାଇଲେ । କିନ୍ତୁ ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଏହି ମହିଳା ଆଉ ଇହଜଗତରେ ନାହାନ୍ତି । ୨୦୨୪ ଜାନୁୟାରୀ ୨୪ ତାରିଖରେ ତାଙ୍କର ଦେହାବସାନ ଘଟିଛି ।

କେବଳ ଏମାନେ ନୁହନ୍ତି, ଆହୁରି ବି ଏମିତି ଅନେକ ମହିଳା ଅଛନ୍ତି ; ଯେଉଁମାନେ ବିଭିନ୍ନ କ୍ଷେତ୍ରରେ କିଛି ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ କାମ କରି ସମାଜକୁ ଦିଗ୍‌ବର୍ତ୍ତନ ଦେବା ସହ ସମ୍ମାନଜନକ ପଦ୍ମଶ୍ରୀ ପୁରସ୍କାର ପାଇବାର ସୌଭାଗ୍ୟ ଅର୍ଜନ କରିଛନ୍ତି । - ଅମ୍ବିତା ମିଶ୍ର

ରାଜାରାଣୀଙ୍କ ପ୍ରିୟ ଖାଦ୍ୟ

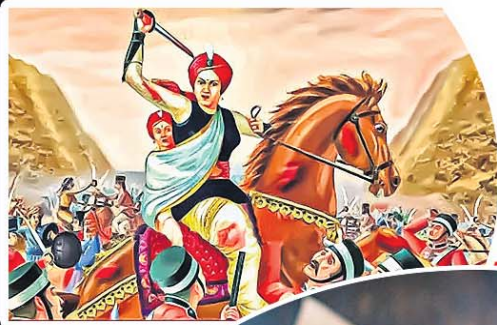
କୃଷ୍ଣଦେବ ରାୟ

ରାଜା ରାଜା ଚୋଳ ୧

ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ମୌର୍ଯ୍ୟ

ରାଣୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ବାଇ

ଜୁତିହାସ କହେ ଏଇ ଭାରତବର୍ଷର ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ କେତେ ପ୍ରବଳ ପ୍ରତାପୀ ରାଜା ମହାରାଜା ଓ ରାଣୀ ମହାରାଣୀ ନିଜର ଲହୁ ନିଗାଡ଼ିଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ବୀରତ୍ବର ଗାଥା ଶୁଣିଲେ ଏବେ ବି ଦେହ ରୋମାଞ୍ଚରେ ଭରିଯାଏ । ଆଉ ମନରେ ବେଳେବେଳେ ପ୍ରଶ୍ନ ଆସେ ସେମାନେ ଏମିତି କ'ଣ ଖାଇଥିଲେ ଯେ, ଏତେ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଓ ନିର୍ଭୀକ ହୋଇଥିଲେ । ଜାଣନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରିୟ ଖାଦ୍ୟ କ'ଣ ଥିଲା...

ମହାରାଣୀ ପ୍ରତାପ: ମେଘାବର ରାଜା ମହାରାଣୀ ପ୍ରତାପ । ସେ ବୀରମ୍ଭର ମୋଗଲଙ୍କ ବିରୋଧରେ ସାହସିକତାର ସହ ଲଢ଼ି ମେଘାବର ରକ୍ଷା କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କ ବୀରତ୍ବ ଓ ଶୌର୍ଯ୍ୟର କାହାଣୀ ଇତିହାସରେ ଅମର ହୋଇରହିଛି । ତେବେ ଏହି ମହାପ୍ରତାପୀ ଶାସକଙ୍କୁ ରାଜଗୃହର ଏକ ଖାଦ୍ୟ ବହୁତ ପସନ୍ଦ ଥିଲା । ତାହା ହେଉଛି 'ବାଟା' । ଗହମ ଅଟାରେ ତିଆରି ଏହି ବ୍ୟଞ୍ଜନ ଖୁବ୍ ଟାଣ ଲାଗେ । ଏହାକୁ ଡାଲି, ଚୁର୍ନା ଅବା ଚଟଣୀ ସହ ପରଷାଯାଏ ।

ତିପୁ ସୁଲତାନ: ମହାଶୂରର ବୀର ଭାବେ ପରିଚିତ ତିପୁ ସୁଲତାନଙ୍କୁ ମସଲାଯୁକ୍ତ ଓ ସୁଗନ୍ଧଭରା ଖାଦ୍ୟ ବହୁତ ପସନ୍ଦ ଥିଲା । ତେବେ କୁହାଯାଏ ଯେ, ତାଙ୍କର ସବୁଠାରୁ ବେଶି ପସନ୍ଦର ଖାଦ୍ୟ ଥିଲା 'ମଟନ ବିରୟାନା' । ସେ ସମୟରେ ଭାରତରେ ମୋଗଲଙ୍କ ପ୍ରଭାବ ଥିଲା । ତା' ସହ ତାଙ୍କ ଖାଦ୍ୟର ପ୍ରଭାବ ବି ଭାରତୀୟ ଖାଦ୍ୟ ଉପରେ ଥିଲା । ତେଣୁ କୁହାଯାଏ ତିପୁ ସୁଲତାନଙ୍କ ରାଜକୀୟ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ତାଲିକାରେ ମୋଗଲଙ୍କ ଖାଦ୍ୟ ମଟନ ବିରୟାନା ବି ସାମିଲ ଥିଲା ।

ମହାରାଜା ରଣଜିତ ସିଂ: ପଞ୍ଜାବର ଶେର୍ ଭାବେ ପରିଚିତ ମହାରାଜା ରଣଜିତ ସିଂ ବହୁତ ଖାଦ୍ୟପ୍ରିୟ ଥିଲେ । ତେବେ ତାଙ୍କର ସୁବଠୁ ପ୍ରିୟ ଥିଲା 'ଦାଲ ମଖନା', ଯାହାକୁ ବିରି ଓ ରାଜମାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଏ । ଆଉ ପରଫେକ୍ଟ ସ୍ବାଦ ପାଇବା ପାଇଁ ଏହାକୁ ବହୁତ ଧୂମା ଆଞ୍ଚରେ ରନ୍ଧାଯାଏ ।

ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ମୌର୍ଯ୍ୟ: ମୌର୍ଯ୍ୟ ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ମୌର୍ଯ୍ୟଙ୍କୁ ସାବା ଓ ପୁଷ୍ଟିକର ଖାଦ୍ୟ ପସନ୍ଦ ଥିଲା । ତେବେ ଅନେକଙ୍କୁ ପସନ୍ଦ ନ ଥିବା ଛତୁଆ ଥିଲା ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କର ଅଧିକ ପ୍ରିୟ । ଆଉ ତାଙ୍କର ପ୍ରତିଦିନର ଖାଦ୍ୟ ଭିତରେ ଛତୁଆ ଯେମିତି ବି ହେଉ ରହୁଥିଲା । ଏଥିରେ ସେ ପାଣି, କିଛି ମସଲା ମିଶାଇ ଖାଇଥିଲେ । ଏହା ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଉତ୍ତମ ରିପ୍ରେଶିଂ ଓ ଏନର୍ଜାଇଜିଂ ମିଲ୍ ଥିଲା ।

ରାଣୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀ

ବାଇ: ଖାଦ୍ୟର ରାଣୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀବାଇଙ୍କ ବୀରତ୍ବର ଗାଥା ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି । ହେଲେ କେହି ଏହା ଜାଣି ନ ଥିବେ କି ଭାରତର ଏହି ସାହସୀ ବୀର କନ୍ୟାଙ୍କର ପ୍ରିୟ ଖାଦ୍ୟ କ'ଣ ଥିଲା ? ତାଙ୍କର ପ୍ରିୟ ଖାଦ୍ୟ ଥିଲା 'ପୁରନ ପୋଲି' । ଏହା ଏକ ପ୍ରକାରର ପରଟା ଭଳି ବ୍ୟଞ୍ଜନ, ଯାହା ଭିତରେ ଚଣା ଡାଲି ଓ ଗୁଡ଼ର ଫିଲିଂ ବା ପୂର୍ ଦିଆଯାଏ । ମହାରାଷ୍ଟ୍ରର ଏହା ଏକ ଲୋକପ୍ରିୟ ଖାଦ୍ୟ ।

କୃଷ୍ଣଦେବ ରାୟ: ବିଜୟନଗର ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ଶାସକ କୃଷ୍ଣଦେବ ରାୟଙ୍କର ପ୍ରିୟ ଖାଦ୍ୟ ଥିଲା 'ପୁଲିୟୋଗେର' । ଏହି ଦକ୍ଷିଣ ଭାରତୀୟ ବ୍ୟଞ୍ଜନକୁ ଚାଉଳ, ତେନ୍ତୁଳି, ବାଦାମ ଓ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ମସଲାରେ ତିଆରି କରାଯାଏ । କହିବାକୁଗଲେ ଏହା ଏକ ପ୍ରକାରର ପଲଉ, ଯାହାର ସ୍ବାଦ ଚଟପଟା । ପୁଲିୟୋଗେରରେ ବ୍ୟବହୃତ ସୁଗନ୍ଧଭରା ମସଲା ଓ ଏହାର ସ୍ବାଦ ପାଇଁ ହିଁ ଏହା କୃଷ୍ଣଦେବ ରାୟଙ୍କର ଏତେ ପ୍ରିୟ ଥିଲା ।

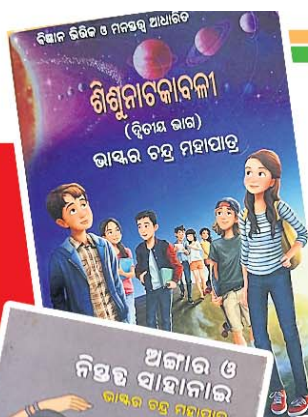
ରାଜା ଚୋଳ ୧: ଚୋଳ ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ଏହି ମହାନ ରାଜା ତାମିଲ ବ୍ୟଞ୍ଜନ 'କୁଟ୍ଟି ପନିୟରମ' କୁ ବହୁତ ଖୁସିରେ ଖାଇଥିଲେ । ବିରି ଓ ଚାଉଳକୁ ବତୁରାଇ, ତାକୁ ବାଟି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଉଥିବା ଏହି ଖାଦ୍ୟର ବାହାରପଟ କ୍ରିସ୍ତି ହେଲେ ଭିତର ନରମ । ଏହାକୁ ନଡ଼ିଆ ଚଟଣି ଓ ସମର ସହ ଖିଆଯାଏ ।

ମହାରାଣୀ ପ୍ରତାପ

ନାଟକ ବିନା ବଞ୍ଚିବା କଷ୍ଟ

୧୬ଟି ନାଟକ ଦୂରଦର୍ଶନରେ ପ୍ରସାରିତ ହୋଇଛି ଓ ୩୦୦ରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଗୀତିକବିତା ରଚନା କରିଛି । କିନ୍ତୁ ଶିଶୁ ନାଟକଗୁଡ଼ିକ ଏନ୍‌ସାଇକ୍ଲୋପିଡ଼ିଆ, ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ ଦ୍ୱାରା ଆୟୋଜିତ ଜାତୀୟ ରୋଲ ପ୍ଲେ ମହୋତ୍ସବରେ ପୁରସ୍କୃତ । ସେଥିମଧ୍ୟରେ କଣ୍ଠେଇ, ଖସଡ଼ା ବାଟ, ଛେଳି, କହ୍ନାଇରେ ଫେରିଆ, ଘାସପୁଲ ଆଦି ଶିଶୁନାଟକ ରାଜ୍ୟସ୍ତରୀୟ ଶିଶୁନାଟକ ମହୋତ୍ସବ ଦ୍ୱାରା ପୁରସ୍କୃତ । 'ଆମେ ଧରଣୀବୁକ୍ତର ଶିଶୁ' ସପ୍ତମ ଶ୍ରେଣୀ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ସାହିତ୍ୟ ସୋପାନରେ ସ୍ଥାନିତ । 'ଆମେ ବିଜ୍ଞାନ ଯୁଗର ଝିଅ', 'ଗାମା' ଆଦି ନାଟକ ମଞ୍ଚରେ ମଞ୍ଚସ୍ଥ । ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ନାଟକ ମଧ୍ୟରେ ପକ୍ଷୀ, ଅଜ୍ଞାନ, ଅକ୍ଷିତୃତୀୟା, ସାମନ୍ତ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର, ଭାବ ବିନୋଦିଆ କଳାଠାକୁର, ଆମେରିକାକୁ ଆୟତୋଟା, ବାକ୍ସ, ପଥର ଆଦି ନାଟକର ଦର୍ଶକୀୟ ସ୍ୱୀକୃତି ମୋତେ ବହୁତ ଆନନ୍ଦ ଦେଇଛି । ନାଟ୍ୟକାର ତ. ରଘୁକର ଚଳନ୍ତି ମୋତେ ଥରେ କହିଥିଲେ 'ଭାଷ୍ୟରାସୁ ଆପଣ ଭାଗ୍ୟବାନ୍ । କାରଣ ଆପଣ ନାଟକ ରଚନା କରୁଛନ୍ତି, ତାକୁ ମଞ୍ଚସ୍ଥ କରିବା ପାଇଁ ଆପଣ ନିଜେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ଦେଇ ପାରୁଛନ୍ତି, ତା'ପରେ ଆପଣଙ୍କର ଗୋଟିଏ ନାଟ୍ୟଦଳ ରହିଛି । ତେଣୁ ଆପଣଙ୍କର ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ନାଟକ ୧୦ରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱପର ବିଭିନ୍ନ ମଞ୍ଚରେ ମଞ୍ଚସ୍ଥ ହୋଇପାରୁଛି । ବାକ୍ସ, କହ୍ନାଇରେ ଫେରିଆ, ଆମେ ଧରଣୀବୁକ୍ତର ଶିଶୁ ଆଦି ନାଟକ ପ୍ରାୟ ୫୦ରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଥର ମଞ୍ଚସ୍ଥ ହୋଇଛି । ପ୍ରାୟ ତିରିଶ, ଚାଳିଶ ବର୍ଷ ତଳେ ଲେଖାଯାଇଥିବା ବାକ୍ସ, ଅକ୍ଷିତୃତୀୟା, ସ୍ତ୍ରୀନିତ ଗୋଧୂଳି, ଶେଷଲକ୍ଷ୍ମୀ, ପଥର ଆଦି ନାଟକ ଏବେବି ଦର୍ଶକଙ୍କୁ ବିପୁଷ୍ଟ କରୁଛି ।

ଗୋଟେ ସଫଳ ନାଟକର ସୃଷ୍ଟି ପାଇଁ ଅଭିନେତା, ଅଭିନେତ୍ରୀ, ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଦର୍ଶକଙ୍କ ସମ୍ପୃକ୍ତି ନିହାତି ଆବଶ୍ୟକ । ତେଣୁ ନାଟକ ହେଉଛି ଯୌଥକଳ । ବିଶେଷକରି ଜଣେ ନାଟ୍ୟକାରର ମଞ୍ଚ ଅଭିଜ୍ଞତା ରହିବା ଉଚିତ । ନୃତ୍ୟ, ସଙ୍ଗୀତ, ଭାଷା ଓ କୋରିଓଗ୍ରାଫି ସହିତ ସମାଜରେ ଘରୁଥିବା ବିଭିନ୍ନ ଘଟଣା ବିଷୟରେ ତାଙ୍କର ଅନୁଭୂତି ରହିବା ଉଚିତ । ସମାଜରେ ଘରୁଥିବା ତଥା ଯେଉଁ ଘଟଣା ମୋ ହୃଦୟକୁ ଆନ୍ଦୋଳିତ କରେ ତାକୁ ନେଇ ବାରମ୍ବାର ମାନସ ମନ୍ତନ କରିଥାଏ । ସେସବୁକୁ ନେଇ ମନେ ମନେ ଗୋଟେ ସୁନ୍ଦର କାହାଣୀ ଗଢ଼େ । ଯେଉଁ କାହାଣୀରେ ଥାଏ ସମାଜର ବାସ୍ତବ ଚିତ୍ର । ସର୍ବପେନ୍ଦ୍ର ଯେପରି ନାଟକର ଶେଷ ପୃଷ୍ଠଭୂମି ଯାଏ ରହିବ, ତା' ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଏ । ସଂଳାପଗୁଡ଼ିକୁ ପାତ୍ରମୁଖୀ କରିବାକୁ ଯଥାସାଧ୍ୟ ଚେଷ୍ଟା କରେ । ଯେହେତୁ ମୁଁ ଜଣେ ଅଭିନେତା ଓ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ତେଣୁ ଦର୍ଶକଙ୍କୁ ଆଖିଆଗରେ ରଖି ନାଟକ ରଚନା କରେ । ମୋ ଅନୁଭୂତିକୁ କହୁଛି ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ହେବା ଏତେ ସହଜ ନୁହେଁ । ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ହେବା ପାଇଁ ମୁଁ ପ୍ରଥମେ ଅନେକ ନାଟକ ଦେଖେ, ଅନେକ ନାଟକ ପଢ଼େ । ଏ ଭିତରେ ୬ ବର୍ଷ ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନୀ ସଙ୍ଗୀତ ଶିଖିଛି । ୩ ବର୍ଷ ଓଡ଼ିଶୀ ନୃତ୍ୟ ଶିକ୍ଷା କରିଛି । ମଞ୍ଚସଜ୍ଜା ଓ ଆଲୋକ ସମ୍ପର୍କିତ ବିଭିନ୍ନ ପୁସ୍ତକ ପାଠ କରେ । ଆଜିକାଲି ଏସବୁରେ ଅଭାବ ଯୋଗୁ ଦର୍ଶକ ନାଟକକୁ ଦୂରରେ ଯାଉଛନ୍ତି । ନାଟକ ଲେଖିବା ଓ ନାଟକ ମଞ୍ଚସ୍ଥ କରିବା ମୋର ଅସ୍ଥିମଜ୍ଜାଗତ ହୋଇଯାଇଛି । ନାଟକକୁ ମୁଁ ମୋ ଜୀବନରୁ ଅଧିକ ଭଲପାଏ, ଏଣୁ ଜୀବନକୁ ଛାଡ଼ି ମୁଁ ବଞ୍ଚିବି କେମିତି ?

ଏକାଧାରରେ ସେ ଜଣେ ନାଟ୍ୟ ଅଭିନେତା, ନାଟ୍ୟକାର, ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ନାଟ୍ୟସଂଗଠକ, ଶିକ୍ଷକ ଓ ଆକାଶବାଣୀର ସ୍ୱକୃତିପ୍ରାପ୍ତ ଗୀତିକାର । ପ୍ରାୟ ୫ ଦଶନ୍ଧିରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ସେ ରଚନା କରିଛନ୍ତି ଶତାଧିକ ନାଟକ । ତାଙ୍କର ବହୁମୁଖୀ ପ୍ରତିଭା ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ମିଳିଛି ରାଜ୍ୟପାଳ ପୁରସ୍କାରପ୍ରାପ୍ତ ଶିକ୍ଷକ ସମ୍ମାନ, ଓଡ଼ିଶା ସଙ୍ଗୀତ ନାଟକ ଏକାଡେମୀ ଓ ଓଡ଼ିଶା ସାହିତ୍ୟ ଏକାଡେମୀ ପୁରସ୍କାର । ସେ ହେଲେ ଭାଷ୍ୟର ଚନ୍ଦ୍ର ମହାପାତ୍ର । ମାତା ଅନୁପମା ଦେବୀ, ପିତା ମହେନ୍ଦ୍ର ମହାପାତ୍ର । ଜନ୍ମ ବାଲେଶ୍ୱର ଜିଲ୍ଲାର କିଆରପୁରରେ । ସେ କୁହନ୍ତି, 'ମୋ ବାପା ଥିଲେ ଜଣେ ସଂକୀର୍ତ୍ତନ ଗାୟକ, ଯାହାଙ୍କ ପ୍ରଭାବ ପିଲାଟିଦିନରୁ ମୋ ଉପରେ ପଡ଼ିଥିଲା । ଆମ ଗାଁରେ ବିଭିନ୍ନ ପର୍ବପର୍ବାଣିବେଳେ ଆୟୋଜିତ ମଞ୍ଚନାଟକରେ ଅଭିନୟ କରୁଥିଲି । ମୋର ଯୁବ ବୟସବେଳେ ମା' ଆରପାରିକୁ ଚାଲିଗଲେ ଓ ବାପା ପକ୍ଷପାତ ରୋଗରେ ସାହିତ୍ୟ ହେଲେ । ଏମିତି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଘରେ ବାପାଙ୍କ ସେବା କରିବା ସହିତ ଚାରିଜଣ ଭାଇଭଉଣୀଙ୍କୁ ପାଠପଢ଼େଇବା ଏବଂ ନିଜେ ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ବହୁତ କଷ୍ଟ କରୁଥିଲି । ଦିନରେ ପର ଷେତରେ ମାକୁରି ଲାଗୁଥିଲି, ରାତିରେ ଗାଁ ପିଲାଙ୍କୁ ଚିତ୍ରସନ କରୁଥିଲି । ସେଥିରୁ ଯାହାମିଳେ ବହୁ ଅଭାବ ଅନଟନରେ ଚଳୁଥିଲା । ଜଞ୍ଜାଳମୟ ଜୀବନରେ ଟିକେ ଆନନ୍ଦପାଇଁ ନାଟକରେ ଅଭିନୟ କରୁଥିଲି । ସେ ସମୟରେ ସାଙ୍ଗମାନେ ମିଶି ଗୋଟିଏ ନାଟକ କରିବାକୁ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ନେଲେ । ସେତେବେଳେ ନାଟକ ବହି ମିଳିବା କଷ୍ଟକର ବ୍ୟାପାର । ତେଣୁ ନାଟକ ଦେଖି ଦେଖି ଯାହା ଅଭିଜ୍ଞତା ହୋଇଥିଲା ତାହା ଦ୍ୱାରା ନାଟକଟିଏ ମୁଁ ରଚନା କରିଥିଲି 'ଶକୁନି' । ଯେମିତି ଶକୁନି ନିଜର ଭୁଲ୍ ନ ଥାଇ ଟିକ ଟିକ ହୋଇ ମରିବା ଓ ତା'ର ପ୍ରତିଶୋଧାଗ୍ନି କିପରି ଧର୍ମଯୁଦ୍ଧରେ ପ୍ରଶମିତ ହେଲା ତାହାକୁ ଆଧାର କରି ନାଟକଟି ରଚିତ ହୋଇଥିଲା । ଏଥିରେ ମୁଁ ନିଜେ ଶକୁନି ଭୂମିକାରେ ଅଭିନୟ କରିବା ସହ ନାଟକଟିକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ମଧ୍ୟ ଦେଇଥିଲି । ୧୯୭୫ରୁ ଆଜି ୨୦୨୫ମସିହା ହୋଇଗଲା, ମୋ ନାଟ୍ୟକାର ଜୀବନର ଏହି ଅର୍ଦ୍ଧ ଶତାବ୍ଦୀର ଇତିହାସକୁ ପରିପୁଷ୍ଟ କରିଛି ମୋ ରଚିତ ୧୨୫ଟି ନାଟକ । ଯାହା ମଧ୍ୟରୁ ୪୧ଟି ଶିଶୁ ନାଟକ, ୪ଟି ଗୀତିନାଟ୍ୟ, ୧୦ଟି ପଥପ୍ରାନ୍ତ ନାଟକ, ୨୦ଟି ଏକାଙ୍କିକା ନାଟକ, ୪୨ଟି ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ନାଟକ । ସେଥିମଧ୍ୟରୁ

-ବନବିହାରୀ ବେହେରା

-ଗାୟତ୍ରୀ ଦାସ

ପାଟି ପାଣିଷ

ନୂଆ ଘରକୁ ଆସିବା ଦିନରୁ ରମଣବାବୁ ବଡ଼ ଅଶାନ୍ତିରେ ଦିନ କାଟୁଛନ୍ତି । କି ବେଳାରେ ଏଠି ଘର କଲେ କେଜାଣି, କେଉଁଆଡୁ ଶୁଭଫଳ ଦିଶୁନି । ଅବସର ପରେ ସହରରେ ନିଜର ଘରଟିଏ କରିବାର ସୁଖ ସ୍ୱପ୍ନ ସମପ୍ରାୟ ଥାଏ । ତାଙ୍କର ବି ଥିଲା । ପୁଅ କହିଲା, କୌଣସି ଭଲ ସୋସାଇଟିରେ ଫ୍ଲାଟ୍ ଗୋଟେ କିଣିବା । ମୁଁ ତ ବାହାରେ ରହୁଛି, କମ୍ୟୁନିଟି ଲାଇଫ୍ ଏ ସମୟ ପାଇଁ ଉପଯୋଗୀ । ରମଣବାବୁ ଟିକେ ଚିନ୍ତାକଲେ । ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କର ବହୁତ ଦିନରୁ ଇଚ୍ଛା- ନିଜର ଘର ଆଗରେ ଛୋଟ ଫୁଲ ବଗିଚାଟିଏ । ଅନ୍ତତଃ ୮/୧୦ଟି ଫଳଗଛ ସହ ରତ୍ନକାଳୀନ ପରିବା ଚାରା କେତୋଟି ପାଇଁ ଘର ପଛରେ ଜାଗା ଅଛି । ସାରା ଜୀବନ ତ କଟିଗଲା ସରକାରୀ ବସାଘରେ । ମନସାଧ କେଉଁ ପୂରଣ ହେଲା ଯେ ! ସେ ବି ଲେଖକ ଲୋକ । ପ୍ରକୃତି ସହ ଏକାମ୍ ସେବା ପାଇଁ ନିରୋଳା ମୁହୂର୍ତ୍ତ କିଛି ଖୋଜିବୁଲିଛନ୍ତି ସାରା ଜୀବନ । ଚାକିରିର ଛକାପଞ୍ଜାରେ କାହିଁ ମିଳିଛି ଅବା ! ଅଧିକ ଜମି ଏବଂ ନିରୋଳା ପରିବେଶ ପାଇଁ ସହର ଶେଷ ପୂଣ୍ଡରେ ଏ ଜାଗାଟି କିଣି ଘର କରିଥିଲେ ସେ । ଭିଆଇପି କଲୋନିର ଶେଷ ଘର । ସୁନ୍ଦର ଆଉ ଆଲିସାନ୍ । ଏଇଠୁ ଆରମ୍ଭ ବସ୍ତି ।

ଘର ଆଉ ବସ୍ତି ରାସ୍ତା ମଝିରେ କୁବ୍ ଘର । ସବୁବେଳେ କିଛି ନା କିଛି ପୂଜା ପର୍ବ ଚାଲୁଥାଏ । ଲଫଙ୍ଗା ଯୁବକଙ୍କ ଭିଡ଼ । ଅଧିକାଂଶ ପିଲା ମଦ ଆଉ ପାଉଁର ନିଶାରେ ମଗ୍ନ । ସଞ୍ଜ ସକାଳେ ମାଲକ୍ ବାଲୁଥାଏ । ହୋହଲ୍ଲା ଚାଲୁଥାଏ । ରମଣବାବୁ ବଡ଼ ବିରକ୍ତ ହୁଅନ୍ତି । ପୁଣ୍ୟବାଳକୁ ବାଁ ଡାହାଣ କାଟି ବରଗୁଣ୍ଡି ନାଲିକରି ବାଇକ୍ ଉପରେ ପାନ , ଗୁରୁଖାଣ୍ଡୁଆ ଦାନ୍ତ ଦେଖାଇ ବାଜେଗପ ଜମାଇଥିବା ପିଲାଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ ତାଙ୍କର ରକ୍ତପାପ ବଢ଼ିଯାଏ । ଓଃ ! ସମାଜର ଗୋଟେ ଯୁବଗୋଷ୍ଠୀ, ଜୀବନକୁ ମାଟି ବି କରିଦିଅନ୍ତି ! ଏମିତି ଏକ ପରିବେଶକୁ ସାମ୍ନା କରିବାକୁ କେବେ ଭାବି ନ ଥିଲେ ।

ଝିଅ ତାଙ୍କର ଏବେ ଚାକିରି ପାଇଛି ବ୍ୟାଙ୍କରେ । ଏଇ ପାଖରେ ବ୍ରାଞ୍ଚି ସ୍ଥିତିରେ ଯାଏ । ତା' ଯିବା ବାଟକୁ ଏ ପିଲା କେତେଟା ଯେମିତି ଡହଳହୋଇ ଚାହିଁ ଆସାନ୍ତି । କେଉଁଠି ନା

କେଉଁଠି ଚମକି ପଡ଼ନ୍ତି ରମଣବାବୁ । ଅସୁରକ୍ଷିତ ଭାବନାଟେ ମନରେ ଉଲ୍‌କାମାରେ । ଏଇଠି ଜାଗା ନେଇ ଘର କରିବା ନିଷ୍ପତ୍ତି ସତରେ ଭୁଲ୍ ଥିଲା ।

ସେଇ ବସ୍ତିର ଆରମ୍ଭରେ ରହନ୍ତି ମହାନ୍ତିବାବୁ । ତାଙ୍କ ଡ୍ରାଇଭରର ଘର ପାଖରେ କିରାଣି । ନୂଆ ପଡ଼ୋଶୀ ଭାବି ଥରେ ଦି'ଥର ଆସିଛନ୍ତି ସମ୍ପର୍କ ତିଆରି କରିବାକୁ । ଅଳ୍ପ କେତେପଦ କଥା ହୋଇ ଗେର୍ ଆଗରୁ ବିଦାକରି ଦେଇଛନ୍ତି ତାଙ୍କୁ । ସାମାନ୍ୟ କିରାଣିଟେ ସହ କି ସମ୍ପର୍କ ଯୋଡ଼ିବେ ସେ ? ଯେଉଁ ଘରକୁ କେତେ ଅର୍ପିସର, କବି, ଲେଖକ, ବୌଦ୍ଧିକ ଚେତନାର ମଣିଷଙ୍କ ନିତି ଆତଯାତ, ଏଇ ସାଧାରଣ କିରାଣିଟି କି ମୁଣ୍ଡରେ ମୁଣ୍ଡ !

ପାଖ ବସ୍ତିରେ ସରସ୍ୱତୀ ପୂଜା ଚାଲିଛି । ମନ୍ତ୍ର ସ୍ତୋତ୍ରର ଆବାହନୀ ପରେ ଦିନ ସାରା ପୂରା ସାଉଣ୍ଡରେ ବୁଲଟି ଗୀତ ରିପିଟ । ଛି ଛି ଛି ରେ ନନୀ, କାଣା ହେଇଗଲା ସଜନୀ ... ! କାନରେ ପଶି ଗୀତ ବୁଲଟି ଘୋଷିହୋଇଗଲାଣି ରମଣବାବୁଙ୍କର । ପୂଜାଦିନ ଯାଇ ସପ୍ତାହେ ବିତିଲାଣି । ବିସର୍ଜନ ହେଉନାହାନ୍ତି ବିଦ୍ୟାଦାତ୍ରୀ । ମାଲକ୍ ଶବ୍ଦରେ ଉଠୁଛି ପଢୁଛି ଚାରିଦିଗ । ଆଉ ସହି ପାରିଲେନି ରମଣବାବୁ । ପ୍ରଶାସନକୁ ଜଣାଇଲେ । ହେଲେ ପ୍ରଶାସନ ନାଚାର । ଏମାନଙ୍କ ସହ ଶତ୍ରୁତା କରାଯାଇ ନ ପାରେ । ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେତେଜଣ ପୋଲିସ ଇନ୍‌ଫରମର । ଦରକାର ପଡ଼ିଲେ ପ୍ରଶାସନକୁ ସାହାଯ୍ୟ ମଧ୍ୟ କରନ୍ତି । ରାଗରେ ରକ୍ତ ଚାଉଳ ଚୋବାଇଲେ ରମଣବାବୁ ! ଆଛା ଜାଗାରେ ଘର କଲା ମଣିଷ !

ସେଦିନ ବିଳମିତ ରାତିରେ ରମଣବାବୁ ହଠାତ୍ ଛାତିରେ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଅନୁଭବ କଲେ । ଦେହ ଗୋଟାପଣେ ଝାଳରେ ଭିଜିଗଲା । ବୋଧହୁଏ ହୃଦ୍‌ଘାତ । ଝିଅ ତା' ସାଙ୍ଗ ବାହାଘରରେ ଯୋଗଦେବାକୁ ଯାଇଛି । ପୁଅ ତ ବାହାରେ । ବିକଳହୋଇ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ପାଖରେ ରହୁଥିବା କେତେଜଣ ବନ୍ଧୁଙ୍କୁ ଫୋନ୍ କରିବାକୁ କହିଲେ । ସ୍ତ୍ରୀ ଭୟରେ ହତବତ୍ । ନିମ୍ନର ସବୁ କାଡ଼ି ଫୋନ୍

ଲଗାଇଲେ । କାହାର ଫୋନ୍ ବନ୍ଦ ଅଛି ତ କିଏ ଉତ୍ତର ଦେଉନାହିଁ । କିଏ କହୁଛି ମୁଁ ମଧୁମେହ ରୋଗୀ, ଭଲରେ ଦେଖାଯାଉନି ତ କିଏ କହୁଛି ମୋ ପୁଅ ଘରେ ନାହିଁ । ଶେଷରେ ଡ୍ରାଇଭରକୁ ଫୋନ୍ କରି ଗାଡ଼ି ନେଇ ଯିବାକୁ କହିଲେ ।

ଆଇସିୟୁରୁ ବାହାରିଲା ବେଳକୁ ରମଣବାବୁ ଦେଖିଲେ ହାତରେ ଫୁଲତୋଡ଼ା ଧରି ସେଇ ବାଲୁଙ୍ଗା ଦଳରୁ କେତେଜଣ ହସହସ ମୁହଁରେ ଠିଆହୋଇଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ପାଖରେ ମହାନ୍ତି ବାବୁ । କିଛି ବୁଝି ନ ପାରି ସେ ଡ୍ରାଇଭର ସୁଜିତ ମୁହଁକୁ ଚାହିଁଲେ । ସୁଜିତ କହିଲା- ସେଦିନ ରାତିରେ ଆପଣ ମୋତେ ଫୋନ୍ କଲେ । ବେଶି କିଛି ଅସୁବିଧା ହୋଇଛି ଭାବି ମୁଁ ଆସିବା ପୂର୍ବରୁ ଆମ କୁବ୍ ସ୍ତ୍ରୀଆପ୍ ଗ୍ରୁପ୍‌ରେ ସାହାଯ୍ୟ ପାଇ ମେସେଜଟେ ପକାଇଥିଲି । ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବରେ ଫୋନ୍ କରିବାକୁ ସମୟ ନ ଥିଲା । ଗୋଟିଏ ମେସେଜ ପଡ଼ି ସେମାନେ ଡକାଡକି ହୋଇ ୧୦ଜଣ ସେଇ ଅଧରାତିରେ ବୌଦ୍ଧି ଆସିଥିଲେ । ଆମ୍ଭୁଲାନ୍ତୁ ଡାକି ଆପଣଙ୍କୁ ଚେକାଚେକି କରି ନେବା ଓ ଆଡ଼ମିଟ କରିବାଠାରୁ ରକ୍ତ ଦେଇ ଆପଣଙ୍କ ଗ୍ରୁପ୍‌ର ରକ୍ତ ଯୋଗାଡ଼ ଆଉ ଅପରେଶନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସବୁ କାମ ଏଇମାନେ ହିଁ କରିଛନ୍ତି ।

ଚାରିପାଖକୁ ଚାହିଁଲେ ରମଣବାବୁ । କୁଆଡ଼େ ଗଲେ ତାଙ୍କ ବହୁ ପ୍ରିୟ ବୌଦ୍ଧିକ ଗୋଷ୍ଠୀ ? ଦର୍ଶନ ନ ଥିବା ପ୍ରିୟଜନମାନେ ? ସତରେ, କେତେ ଚତୁର ଭାବରେ ବୌଦ୍ଧିକତା ମାନବିକତାକୁ ଘୋଡ଼ାଇ ପକାଏ । ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଆଉ କୃତଜ୍ଞତାର ନୀରବଦୃଷ୍ଟି ପହଁରିଗଲା ସେ ମୁହଁମାନଙ୍କ ଉପରେ ।

-ପପୁଲାର ଝିଲ୍, ଅନୁଗୋଳ
ମୋ: ୮୪୪୫୮୮୭୪୪୭୩

-ସଂଜୟ ଭଟ୍ଟ

ଶେଷ ରଙ୍ଗକାରର ଆତ୍ମଲିପି

ଆଜିକାଲି ପାସୋର ସବୁକିଛି
ପ୍ରଥମ ପ୍ରେମିକାର ହରିଣୀ ଆଖି
ତା' ପର ପ୍ରେମିକାର ଶାବନ ରଙ୍ଗ
ଆଉ ତାପରେ, ତାପରେ ....
କିଏ କେବେ ଆସିଲେ
କିଏ ତହିଁରେଇ ହେଲେ
କିଏ ମୋ ଗୋଲାପି ଓଠରେ ହଜିଲେ
କାହାର ସୁବର୍ଣ୍ଣ ମୁଦ୍ରିକାକୁ ମୁଁ ହଜେଇ ଦେଲି

ମୋର ବାଆଁ ଗାଲର କଳାଦାଗ
ମୋର କୋଲେଷ୍ଟରଲର ମାନକ
ମୋର ବେପରଝାପଣ ସହ
ପାସୋର ସବୁ କିଛି
ଦୁଷ୍ଟ ବ୍ରଣ, ଦୁଷ୍ଟ ମନ
ଆଜିବି ସକାଳ ବୁଲାଇ
ଫୁଲର ଫଗୁଣ ସହ ଡାକ ମାଙ୍କୁଡି ଖେଳିଛି

ବୈଶାଖର ଝାଞ୍ଜିକୁ ଆଉ ସବୁ ଅସଫଳ ପ୍ରେମ ସହ
ରମଦି ଦେଇ
ମୋ ପ୍ୟାଲେଟରେ ରଙ୍ଗ ଭରୁଛି
ମୁଁ ସେହି ଶେଷ ରଙ୍ଗକାର ଯାହାର ପ୍ରତିଟି ଅସଫଳ
ପ୍ରେମକୁ ପାସୋର କରି
ବାର ବାର ଫଗୁଣକୁ ଆଙ୍କିବାର ଅଛି ।

-ନୟାପଲୀ, ଭୁବନେଶ୍ୱର
ମୋ : ୯୪୭୭୯୭୯୭୪୮୧

ଭୂଲିବେନି ପୂଜା

ଆଧୁନିକ ଫିଲ୍ମ 'ମହେଞ୍ଜୋଦାରୋ'ରୁ ବଲିଉଡ୍ କ୍ୟାରିୟର ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ ପୂଜା ହେଗଡେ । ହେଲେ ସେ ରୋଡିଏ କଥାକୁ ଶେଷ ଜୀବନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭୁଲି ପାରିବେ ନାହିଁ । ନିକଟରେ ଏହାର ପୁଖ୍ୟ ଭୂମିକାରେ ଅଭିନୟ କରିଥିବା ହିନ୍ଦି କୋଶଳ ତାଙ୍କୁ ଏକ ଟିପ୍ପୁ ଦେଇଥିଲେ । ତାହା କ'ଣ ଥିଲା ଜାଣନ୍ତି ? ମହେଞ୍ଜୋଦାରୋର ଏକ ପ୍ରତିକୃତି । ସେହି ଟିପ୍ପୁକୁ ଯେତେବେଳେ ସେ ଖୋଲିଦେଲେ ସେତେବେଳେ ତାଙ୍କର ଖୁସିର ସାମା ରହି ନ ଥିଲା । ଏ ବିଷୟରେ ପୂଜା କହନ୍ତି, 'ନିକଟରେ ଏକ ସାକ୍ଷାତ ଅବସରରେ ହିନ୍ଦି କୋଶଳ ଏକ ଟିପ୍ପୁ ଦେଇଥିଲେ । ଦେବା ସମୟରେ ସେ ମୋତେ କହିଥିଲେ ଯେ, 'ଏହି ଟିପ୍ପୁଟି ମୋ ପାଇଁ ହେଶାଲ ।' ଘରକୁ ଯିବା ପରେ ଯେତେବେଳେ ତାଙ୍କୁ ଖୋଲି ଦେଖିଲେ ମୋ ଖୁସିର ସାମା ରହି ନ ଥିଲା । କାରଣ ତାହା ଥିଲା ମହେଞ୍ଜୋଦାରୋର ଏକ ଟିପ୍ପୁ । ଏହି ଟିପ୍ପୁଟିକୁ ମୁଁ ସାରାଜୀବନ ଭୁଲି ପାରିବି ନାହିଁ । ୨୦୧୬ରେ ପରଦା ଉପରକୁ ଆସିଥିଲା 'ମହେଞ୍ଜୋଦାର', ଯାହାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ଦେଇଥିଲେ ଆଶୁତୋଷ ଗୋପ୍ପାଲିକର । ୨୦୧୨ରେ ତାମିଲ ଫିଲ୍ମ 'ପୁରାମୋଡି'ରୁ ପୂଜା ଅଭିନୟ ଜୀବନ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । ଏବେ ସେ ଏକାଥରେ ତିନୋଟି ତାମିଲ ଫିଲ୍ମରେ ଅଭିନୟ କରୁଛନ୍ତି ।

ପୂଜା

ଅଭିନେତ୍ରୀ ହୋଇ ନ ଥିଲେ..

ପୂଜାଙ୍କ ଘାଇଙ୍କ 'ସୌଦାଗର'ରେ ତାଙ୍କୁ ବଲିଉଡ୍ରେ ଟ୍ରେକ୍ ମିଳିଥିଲା । ହାତୀ ମୁଣ୍ଡରେ ସୁନା କଳସ ହାଲିଲା ପରି ପ୍ରଥମ ସିନେମା ବନ୍ଧୁ ଅଫିସରେ ହିନ୍ଦି ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ତା'ପରେ ସେ କେବେ ପଛକୁ ଫେରି ଚାହିଁ ନ ଥିଲେ । ହିଁ, ସେହି ଅଭିନେତ୍ରୀ ଜଣକ ହେଲେ ମନାଷା କୋଇରାଲା । ତା'ପରେ '୧୯୪୨-ଏ ଲଭ୍ ୟୋରି', 'ଅକେଲେ ହମ୍ ଅକେଲେ ତୁମ୍', 'ଅଗ୍ନିସାକ୍ଷୀ', 'ଖାମୋସୀ', 'ଗୁପ୍ତ' ଏବଂ 'ଦିଲ୍ ସେ' ପରି ସିନେମାରେ ସେ ନିଜ ଅଭିନୟ ଦକ୍ଷତା ଦେଖାଇ ସାରିଛନ୍ତି । ଗତ ବର୍ଷ ସେ ଅଭିନୟ କରିଥିବା ଫ୍ରେନ୍ଦ୍ ସିରିଜ୍ 'ହାରାମ୍‌ଷ୍ଟି'ରେ ତାଙ୍କର ଭୂମିକାକୁ ଦର୍ଶକ ବେଶ୍ ପ୍ରଶଂସା କରିଥିଲେ । ହେଲେ ଆଜ୍ଞା ଦୁନିଆରେ ପ୍ରବେଶ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ତାଙ୍କର ଆଶା ଆଉ କିଛି ଥିଲା । ସେ କଦାପି ଭାବି ନ ଥିଲେ ଯେ ଦିନେ ସେ ଆଜ୍ଞାକୁ କ୍ୟାରିୟର କରିବେ । ପାଠ ପଢ଼ିବା ସମୟରେ ସେ ଜଣେ ଡାକ୍ତର ହେବାକୁ ଆଶା ରଖିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ସେ ଅଭିନୟ ମାୟାରେ ଏପରି ପଡ଼ିଗଲେ ଯେ, ତାହାଠାରୁ ନିଜକୁ ଦୂରରେ ନେଇପାରି ନ ଥିଲେ । ଏ ବିଷୟରେ ମନାଷା କହନ୍ତି, 'ପାଠ ପଢ଼ିବା ସମୟରେ ମୋର ଜଣେ ଡାକ୍ତର ହେବାକୁ ଇଚ୍ଛା ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ନେପାଳୀ ଫିଲ୍ମରେ ଅଭିନୟ କରିବା ପରେ ଆଜ୍ଞାକୁ କ୍ୟାରିୟର କରିବାକୁ ଛିର କରିଥିଲି । ତା'ପରେ ଦର୍ଶକଙ୍କ ଅନାଦିକ ଭଲ ପାଇବା ଆଜି ମୋତେ ଜଣେ ଅଭିନେତ୍ରୀ ଭାବରେ ଯଥେଷ୍ଟ ପରିଚୟ ଦେଇପାରିଛି । ଏ ନେଇ ସେମାନଙ୍କୁ ଯେତେ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେବି ତାହା କମ୍ ହେବ ।'

ମନାଷା

ଯାହା ଭାବୁଥିଲେ କିଆରୀ

କିଆରୀ ଆତ୍ମଜୀବୀ ଯାହା ଭାବୁଥିଲେ ତାହା ପୁରଣ ହୋଇଛି । ପ୍ରାକୃତିକ ଦୃଶ୍ୟବଳୀକୁ ନିଜ କ୍ୟାମେରାରେ କ୍ୟପ୍ କରିବାକୁ ସେ ମନ ବକାଇଥିଲେ । ଯାହାହେଉ ନିକଟରେ ତାହା ପୁରଣ ହୋଇଛି । ପୁଣି ନିଜ ସୋସିଆଲ ମିଡିଆରେ ପୋଷ୍ଟ କରିବା ପରେ ସେଗୁଡ଼ିକ ବେଶ୍ ଭାରଜାଳ ହୋଇଛି । ଫଟୋଗ୍ରାଫି ପ୍ରତି ଆକର୍ଷିତ ହେବା କିଆରୀଙ୍କ ପାଇଁ ନୂଆ କଥା ନୁହେଁ । ପିଲାଟି ଦିନରୁ ତାଙ୍କର ଏଥିପ୍ରତି ଆଗ୍ରହ ଥିଲା । ଏପରିକି ଶୁଟିଂ ସମୟରେ ହେଉ ଅବା ବାହାରକୁ ବୁଲିବାକୁ ଗଲେ ସେ ସାଙ୍ଗରେ କ୍ୟାମେରା ନେବାକୁ ଆସିବେ ଭୁଲି ନ ଥାନ୍ତି । ଏ ନେଇ କିଆରୀ କହନ୍ତି, 'ଶୁଟିଂରୁ ଫ୍ରୀ ହେବା ମାତ୍ରେ ମୁଁ ନିକଟସ୍ଥ ମନପସନ୍ଦର ଗ୍ଲାନକୁ ଯାଇ ଫଟୋ ଉଠାଇଥାଏ । ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୁଁ ଯେତେ ଫଟୋ ଉଠାଇଛି ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଆଲବମ୍ରେ ସାଇତି ରଖୁଛି । ଭବିଷ୍ୟତରେ ଏଗୁଡ଼ିକୁ ନେଇ ଏକ ଫଟୋ ପ୍ରଦର୍ଶନୀ ଆୟୋଜନ କରିବାର ଯୋଜନା ରହିଛି ।' ନିକଟରେ କିଆରୀଙ୍କ ଅଭିନୀତ ଶେଷ ଫିଲ୍ମ ଥିଲା 'ଗେମ୍ ଟେଞ୍ଜର' (ଟେଲୁଗୁ) । ୨୦୨୪ ପ୍ରାରମ୍ଭରୁ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାଙ୍କର ଗୋଟିଏ ହେଲେ ସିନେମା ପରଦା ଉପରକୁ ଆସିନାହିଁ । ନିର୍ମାଣାଧୀନ 'ଘାର ୨'ରେ ସେ ଅଭିନୟ କରୁଛନ୍ତି ।

କିଆରୀ

ଦୋଷକିରେ ଜାହ୍ନବୀ

ଜାହ୍ନବୀ କପୁରଙ୍କୁ ନେଇ ଏବେ ବଲିଉଡ୍ରେ ଚର୍ଚ୍ଚା । ନିକଟରେ ସେ ଏକ ନୂଆ ସିନେମା ସାଇନ୍ କରିଛନ୍ତି । ଏଥିରେ ତାଙ୍କୁ କୁଆଡେ ୩-୪ଟି ଗରମା ଗରମ ଶର୍ଟ୍ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ସୂଚନା ପାଇବା ପରେ ତାଙ୍କର ଚେନ୍ଦ୍ରବନ୍ଦୁ ହୋଇଛି । ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ଜାହ୍ନବୀ କହନ୍ତି, 'ମୋର ଏଭଳି ଶର୍ଟ୍ ନେଇ କାହିଁକି ଏତେ ଆଲୋଚନା ହେଉଛି ତାହା ମୁଁ ଜାଣିପାରୁନାହିଁ । କାହାଣୀ ଅନୁସାରେ ମୋତେ ଶର୍ଟ୍ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ସବୁଠାରୁ ଖାସ୍ କଥା ହେଲା କାହାଣୀକୁ ରଙ୍ଗୀନ କରିବା ପାଇଁ ଅଥବା ଦୃଶ୍ୟକୁ ମୁଁ ସବୁବେଳେ ବିଚାରାଧିକ କରିଥାଏ । ଏହି ଫିଲ୍ମରେ ମୋତେ ଯେଉଁ ଭୂମିକା ମିଳିଛି ତାହା ମୋ କ୍ୟାରିୟରକୁ ନୂଆ ମୋଡ୍ ଦେବ ବୋଲି ଆଶା ରଖୁଛି । ଅଥବା ବୋଲୁ ଶର୍ଟ୍ ଦେବା ସମକ୍ଷରେ ମୁଁ ଆସିବି ନ ଥାଏ । ପୁଣି କେହି କେହି ଏପରି ଶର୍ଟ୍ ଦେବା ପରେ ନିଜକୁ ଚର୍ଚ୍ଚାର କେନ୍ଦ୍ରବିନ୍ଦୁ ସଜାଇ ଥାଆନ୍ତି । ହେଲେ ମୁଁ ସବୁବେଳେ ଅଭିନୟ କରୁଥିବା ଫିଲ୍ମର କାହାଣୀ ଏବଂ ସେଥିରେ ନିଜ ଭୂମିକାକୁ ଅଧିକ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇଥାଏ । ଏହି ନୂଆ ସିନେମାରେ ମୋର ବୋଲୁ ଶର୍ଟ୍ ଅଥବା ସଂଯୋଗ କରାଯାଇନାହିଁ । ଏହା ଶତ ପ୍ରତିଶତ କାହାଣୀ ସହିତ ଜଡ଼ିତ । ତେବେ ସେପରି ଶର୍ଟ୍ ଦେବାକୁ କିପରି ଦେବି ସେ ନେଇ ତିକେ ଚେନ୍ଦ୍ରବନ୍ଦୁ ଅଛି । ଆଶା ରଖୁଛି ଏହାକୁ ନେଇ ମୋ ମନରେ ଭଲ ମାରିଥିବା ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ସମାଧାନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ସହଜରେ କରିଦେବେ ।' ତେବେ ଏହି ଫିଲ୍ମଟି କାହ୍ନବୀଙ୍କ ପାଇଁ କେତେ ଶୁଭପ୍ରଦ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହେଉଛି ତାହା ଦେଖିବାକୁ ବାକି ରହିଲା ।

ଜାହ୍ନବୀ

ଚାଲିଛି ଟାଇଟଲ ଖୋଜା

ରଣବୀର ସିଂ ଏବେ କ'ଣ କରିବେ ଜାଣିପାରୁନାହାନ୍ତି । କଥା କ'ଣ କି ନିକଟରେ ସେ ଏକ ଆକ୍ରମଣିକ ଫିଲ୍ମ ସାଇନ୍ କରିଛନ୍ତି । ହେଲେ ଏହାର ଟାଇଟଲ ଫାଇନାଲ ହୋଇନାହିଁ । ଏଥିରେ ସେ କେତୋଟି ଷ୍ଟ୍ରିଟ୍ ଶର୍ଟ୍ ଦେବାକୁ ଯାଉଛନ୍ତି । ତେଣୁ ଏ ନେଇ ଏବେଠାରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତି ଆରମ୍ଭ କରିଦେଇଛନ୍ତି । ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ରଣବୀର କହନ୍ତି, 'ସତ କଥା କହିବାକୁ ଗଲେ ଆକ୍ରମଣିକ ଫିଲ୍ମରେ ଆଜ୍ଞା କରିବାର ମଜା ନିଆରୀ । ହେଲେ ଏଭଳି କାହାଣୀକୁ ନେଇ ଯେଉଁ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ରଟି ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଛି ତାହାର ଟାଇଟଲ ଫାଇନାଲ ହେବାକୁ ଆଉ ପ୍ରାୟ ଦୁଇ ସପ୍ତାହ ଲାଗିବ । ଏଥିରେ ମୋତେ କେତୋଟି ଷ୍ଟ୍ରିଟ୍ ଶର୍ଟ୍ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ତେଣୁ ଏ ନେଇ ଏବେଠାରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଛି ।' ତେବେ ଜାଣନ୍ତି କି ରଣବୀର ଜଣକର ଫିଲ୍ମ ଦେଖିବାକୁ କେବେ ମିସ୍ କରିନାହାନ୍ତି । ସେ କିଏ ଜାଣନ୍ତି ? ଗୋବିନ୍ଦା । ଗୋବିନ୍ଦା ହେଉଛନ୍ତି ତାଙ୍କର ପସନ୍ଦର ଅଭିନେତା । 'ବ୍ୟାଞ୍ଚ ବାଜା ବାରାଟ୍' ପୂର୍ବରୁ ରଣବୀର ଦୁଇଟି ଅଫରକୁ ହାତ ଛଡ଼ା କରିଥିଲେ । ରଣବୀର କୁହନ୍ତି, 'ସେହି ଫିଲ୍ମ ଦ୍ୱୟର କାହାଣୀ ମୋତେ ପସନ୍ଦ ଆସି ନ ଥିଲା । ଆଉ ମୋ ମନକୁ ଛୁଇଁଲା ଭଳି କାହାଣୀ ନ ହେଲେ ସେହି ଫିଲ୍ମରେ ଆଜ୍ଞା କରିବାକୁ ମୁଁ କେବେ ରାଜି ହୋଇ ନ ଥାଏ ।'

ରଣବୀର

'୧୯୯୯' ଫିଲ୍ମର ପୋଷ୍ଟର

୧୯୯୯

ଥରେ ମନେ ପକାନ୍ତୁ ନା ୧୯୯୯ମସିହାରେ ଓଡ଼ିଶା ସାମ୍ରାଜ୍ୟ କରିଥିବା ମହାବାତ୍ୟାକୁ । ଏହି ପ୍ରାକୃତିକ ବିଭୀଷିକାର ଦୃଶ୍ୟ ଏବେ ମଧ୍ୟ ଅନେକଙ୍କ ମନରେ ସତେଜ ହୋଇ ରହିଛି । ତେବେ ଏହାକୁ ଏବେ ଏକ ଓଡ଼ିଆ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ରର ରୂପ ଦିଆଯାଉଛି, ଯାହାର ଟାଇଟଲ ରହିଛି '୧୯୯୯' । ଏକ ସଂଗ୍ରହ କାହାଣୀ । ଉଚ୍ଚ ଚିତ୍ରଚିତ୍ର ପ୍ରଯୋଜନା କରିଛନ୍ତି ଡ. ମନୋଜ କୁମାର ମିଶ୍ର । କେବଳ ସେତିକି ନୁହେଁ ସେ ଏହାର କାହାଣୀ, ଚିତ୍ରନାଟ୍ୟ, ସଂଳାପ, ଗୀତ ରଚନା ମଧ୍ୟ କରିଛନ୍ତି । ପେଶାରେ ସେ ଜଣେ ଡାକ୍ତର ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଅଭିନୟ ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ବେଶ୍ ଚାହୁଁ ରହିଛି । ଏହି ଫିଲ୍ମର ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ଦେଇଛନ୍ତି ଅମିତ ପତି । ମନୋଜ କହନ୍ତି, 'ଏହାର କାହାଣୀକୁ ରୁଚାନ୍ତ ରୂପରେଖ ଦେବାକୁ ବେଶ୍ ପରିଶ୍ରମ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା । କାହାଣୀ ଅନୁସାରେ ସଂଳାପ ଏବଂ ଗୀତ ରଚନା କରାଯାଇଛି । ଫିଲ୍ମଟିକୁ ସବୁ ବର୍ଗର ଦର୍ଶକ ଭରପୁର ମନୋରଞ୍ଜନ ପାଇବେ ବୋଲି ମୋର ଦୃଢ଼ ବିଶ୍ୱାସ ରହିଛି ।' ଏଥିରେ ସଂଯୋଜିତ ଗୀତଗୁଡ଼ିକୁ ସ୍ୱର ଦେଇଛନ୍ତି ବରିଷ୍ଠ ସ୍ୱରକାର ପ୍ରଶାନ୍ତ ପାଢ଼ୀ । ଡ. ମନୋଜ ମିଶ୍ର, ମନୋରମା ମିଶ୍ର, ଅପୂର୍ବ, ଦେବୁ ବ୍ରହ୍ମା, କାଳୀ ଚରଣ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ, ମମତା ପାଢ଼ୀ, ନରେନ୍ଦ୍ର ସେନାପତି, ସଞ୍ଜୀବ ପଣ୍ଡା, ପ୍ରିୟଦର୍ଶିନୀ ପ୍ରମୁଖ ଏଥିରେ ଅଭିନୟ କରିଛନ୍ତି । ଫିଲ୍ମଟି ଆସନ୍ତା ମାସରେ ରିଲିଜ୍ ହେବାର ଯୋଜନା ରହିଛି ବୋଲି ପ୍ରଯୋଜନା ସଂସ୍ଥା ପକ୍ଷରୁ ସୂଚନା ଦିଆଯାଇଛି ।

ଦରମାରେ ଗ୍ରାମଦେବୀଙ୍କ ପାଖେ ମାର୍ଜନା ହୋଇଥିଲା

ପ୍ରଥମ ରୋଜଗାର

କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ଜିଲ୍ଲା ରାଜନଗର ବ୍ଲକ କଣ୍ଡିରା ଗ୍ରାମପଞ୍ଚାୟତର ତୁଳସୀପୁର ଗ୍ରାମରେ ଥିବା ଏକ ସାଧାରଣ କୃଷକ ପରିବାରରେ ମୋ ଜନ୍ମ ପିଲାଟିବେଳୁ ପାଠପଢ଼ାରେ ଖୁବ୍ ଭଲ ଥିଲି । ପରିବାରର ଦୁର୍ବଳ ଆର୍ଥିକାବସ୍ଥା ପାଇଁ ମୋ ପଢ଼ାଖର୍ଚ୍ଚ ଉଠାଇବାକୁ କ୍ରମେ ପିଲାଙ୍କୁ ଟିଉସନ କରିବା ଆରମ୍ଭ କଲି । ମୋର ଏହି ଅଧ୍ୟବସାୟ ପାଇଁ ଆମ ଅଞ୍ଚଳବାସୀ ମୋତେ ଖୁବ୍ ସ୍ନେହ ଓ ଶ୍ରଦ୍ଧା କରୁଥିଲେ । ସମସ୍ତଙ୍କ ଆଶୀର୍ବାଦ ଯୋଗୁ କ୍ରମେ ରେଭେନ୍ସା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ସ୍ନାତକୋତ୍ତର (ଅର୍ଥନୀତି)ରେ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀରେ ପ୍ରଥମ ହୋଇ ପାସ୍ କରିବା ପରେ ୟୁଜିସି (ନେଟ୍) ପରୀକ୍ଷାରେ ବି କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହେଲି । ତା’ପରେ ଓଡ଼ିଶା ଲୋକସେବା ଆୟୋଗ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ଓଡ଼ିଶା ଶିକ୍ଷା ସେବା ପ୍ରତିଯୋଗିତାମୂଳକ ପରୀକ୍ଷାରେ ସଫଳ ହୋଇ ପ୍ରଥମେ ଭଦ୍ରକ ସରକାରୀ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ଅର୍ଥନୀତି ବିଭାଗରେ ଫେବୃଆରୀ ୨୦୦୧ ମସିହାରେ ଅଧ୍ୟାପକ ଭାବେ ଯୋଗ ଦେଲି । ସେତେବେଳେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଥାନ୍ତି ପ୍ରଫେସର ବସନ୍ତ କୁମାର ଦାସ । ସେ ଜଣେ ଦରଦା ମଣିଷ ଥିଲେ । ତତ୍କାଳ ମୋ ରହିବା ପାଇଁ କଲେଜ କ୍ୟାମ୍ପସରେ ସରକାରୀ ବାସଭବନର ସୁବିଧା କରାଇ ଦେଇଥିଲେ । ମୋର ଏହି ଚାକିରି ପାଇଁ ମା’ ବାପା, ଭାଇଭଉଣୀ ଅନେକ ଦେବଦେବୀଙ୍କ ନିକଟରେ ମାନସିକ କରିଥିଲେ । ତେଣୁ ପ୍ରଥମ ମାସ ଦରମା ପାଇବା ପରେ ଅଳ୍ପ କିଛି ହାତଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ ରଖି ବାକିତକ ଟଙ୍କା ଗାଁକୁ ପଠାଇ ଦେଇଥିଲି । ମା’ବାପା ସେଥିରେ ଗ୍ରାମଦେବୀଙ୍କ ପାଖରେ ମାର୍ଜନା କରିବା ସହ ଗାଁର ପିଲାମାନଙ୍କୁ ମିଠା ବାଣ୍ଟିଥିଲେ । ତା’ସହିତ ଭାଇଭଉଣୀଙ୍କ ପାଇଁ ନୂଆ ଲୁଗାପଟା କିଣିଥିଲେ । ପ୍ରଥମ ମାସର ଦରମା ଏମିତି ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା । ତା’ପରେ ମୁଁ ପଠାଉଥିବା ୨/୩ ମାସର ଦରମା ଟଙ୍କାକୁ ରଖି ମା’ବାପା

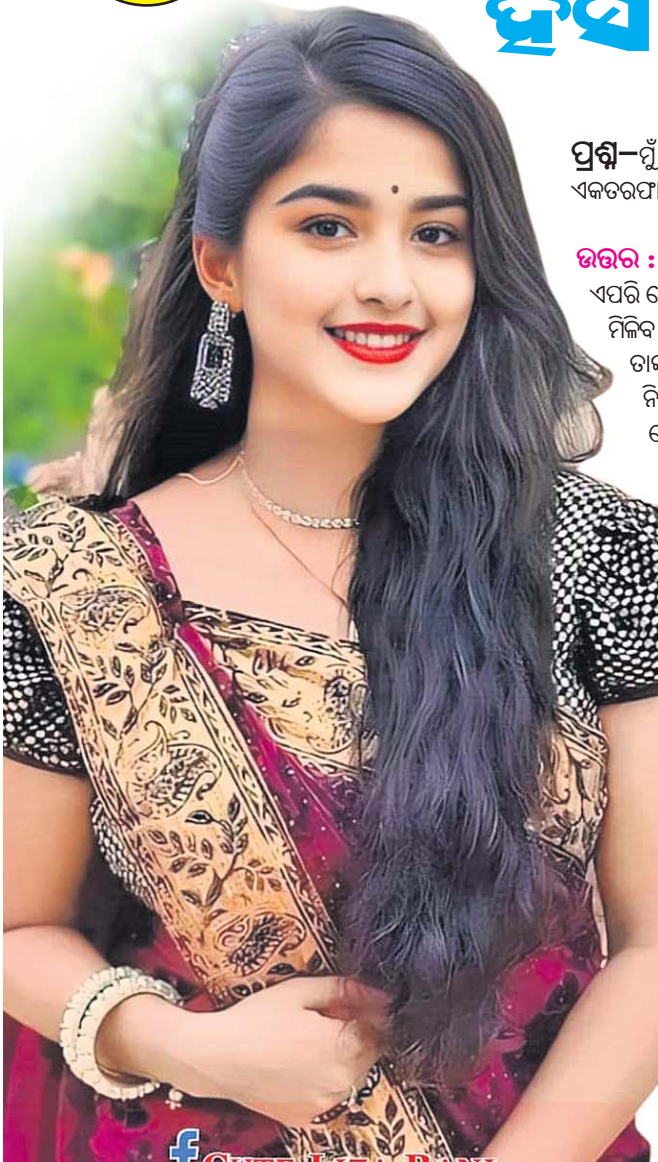
ଏକ ଅଷ୍ଟପ୍ରହର ନାମୟଙ୍କ କରାଇଥିଲେ । ପରେ ଭଉଣୀମାନେ ବି ମୋ ପାଇଁ ମାନସିକ କରିଥିବା ଅଭିରାମ ମେଳା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେବଦେବୀଙ୍କ ନିକଟରେ ମଧ୍ୟ ଭୋଗ କରାହୋଇଥିଲା । ଇଶ୍ୱରଙ୍କ ଇଚ୍ଛା ବିନା ଗଛରୁ ପତ୍ରଟିଏ ଝଡ଼େ ନାହିଁ । ମୋ ମା’ବାପା ବହୁତ ସରଳ, ପରୋପକାରୀ ଓ ଇଶ୍ୱର ବିଶ୍ୱାସୀ ଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ଆଶୀର୍ବାଦ, ସମ୍ପର୍କୀୟ ଓ ଶୁଭେଚ୍ଛୁମାନଙ୍କ ପ୍ରେରଣା ତଥା ଇଶ୍ୱରଙ୍କ କୃପାରୁ ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଶାସନିକ ସେବା ପରୀକ୍ଷାରେ କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଅଧିକାରୀ ପୁରୀରେ ବାଣିଜ୍ୟ କର ଏବଂ ଦ୍ରବ୍ୟ ସେବା କରର ମୁଗ୍ଧ କମିଶନର ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛି । ବାପା, ମା’ ଆଉ ଇହଧାମରେ ନାହାନ୍ତି ସତ ହେଲେ ସେମାନେ ଯେଉଁଠି ଅଛନ୍ତି ଭଲରେ ଥାଆନ୍ତୁ ; ଏତିକି ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ନିକଟରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଛି । ତେବେ ଯେତେବେଳେ ମୁଁ ଅଧ୍ୟାପନା କରୁଥିଲି, ସେତେବେଳେ ଅର୍ଥନୀତି ସମ୍ପର୍କିତ ଅନେକ ଆର୍ଟିକଲ ଲେଖୁଥିଲି ; ଯାହା ବିଭିନ୍ନ ଖବରକାଗଜ ତଥା ଜର୍ନାଲଗୁଡ଼ିକରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେଉଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଏବେ କାର୍ଯ୍ୟବ୍ୟସ୍ତତା ଯୋଗୁ ଆଉ ଲେଖାଲେଖି କରିବାକୁ ସମୟ ମିଳୁନି । ହେଲେ ଖୁସିର ବିଷୟ ଏହା ଯେ, ଅଧ୍ୟାପନା କଲାବେଳେ ଯୁକ୍ତ ଦୁଇ ଅର୍ଥନୀତି ବିଭାଗର ପିଲାଙ୍କ ପାଇଁ ଟିପ୍ପଣୀ ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ରଚନା କରିଥିଲି ; ଯାହାକୁ ପିଲାମାନେ ପଢୁଥିଲେ । ସେ କଥା ଭାବିଲେ ଏବେ ବି ମୋ ମନ ଖୁସି ଓ ଆନନ୍ଦରେ ଭରିଯାଏ । ଏଥିସହିତ ମୋର ଏକ ଗବେଷଣାତ୍ମକ ପୁସ୍ତକ ମଧ୍ୟ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଛି । ଏତଦ୍ୱ୍ୟତୀତ କେତେକ ସାମାଜିକ ଓ ସାଂସ୍କୃତିକ ଅନୁଷ୍ଠାନ ସହିତ ଓତପ୍ରୋତ ଭାବେ ଜଡ଼ିତ ରହି କିଛିଟା ସମାଜସେବା କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୁଯୋଗ ପାଉଥିବାରୁ ଖୁସି ଲାଗୁଛି ।

ଯୁକ୍ତ କମିଶନର (ଜିଏସ୍‌ଟି) ଡ. ପଦ୍ମଲୋଚନ ରାଉତ ନିଜ ପ୍ରଥମ ରୋଜଗାର ସମ୍ପର୍କରେ ଯାହା କୁହନ୍ତି...

ସାଥୀ

ସ୍ୱପ୍ନ ସୁନ୍ଦରୀର ତେରେଛା ହସ, ହସ ନୁହେଁ ସେ ତ ପ୍ରେମର ଫାଶ

ପ୍ରଶ୍ନ—ମୁଁ ଏବେ କଲେଜରେ ପଢୁଛି । ମୋଠାରୁ ବୟସରେ ବଡ଼ ଜଣେ ଝିଅକୁ ଏକତରଫା ପ୍ରେମ କରିବିହିଲି । ଆମର ପ୍ରେମ ଗାଢ଼ି ଆଗକୁ ଗଢିବ ତ ?

—ଜିତେଶ କୁମାର, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ଉତ୍ତର : ଗୋଟିଏ ପଟେ କହୁଛନ୍ତି ଯେ, ଆପଣଙ୍କ ପ୍ରେମ ଏକତରଫା । ଏପରି ପ୍ରେମରେ କ୍ଷଣିକ ମଜା ଥାଏ । ହେଲେ ସେହି ମଜା ସବୁବେଳେ ଯେ ମିଳିବ ତାହା ଭାବିବା ଭୁଲ । ତେଣୁ ଯାହାଙ୍କୁ ଏକତରଫା ପ୍ରେମ କରୁଛନ୍ତି ତାଙ୍କ ମନ ଭିତରେ ଆପଣଙ୍କ ପାଇଁ ସ୍ଥାନ ଅଛି କି ନାହିଁ ତାହା ଜାଣି ନିଅନ୍ତୁ । ନ ହେଲେ ଏମିତି ଅନ୍ଧାରରେ ବାଡ଼ି ବୁଲାଇଲେ କିଛି ଲାଭ ହେବ ନାହିଁ । ଦୁଇଟି ମନ ଠିକ୍ ଭାବରେ ମିଶିଲେ ସେଥିରୁ ପ୍ରେମର ଅସଲ ମଜା ଅନୁଭୂତ ହୋଇଥାଏ । ତେଣୁ ପ୍ରଥମେ ନିଜ ମନରୁ ଏହି ଏକତରଫା ପ୍ରେମର ଭୂତକୁ ଉତାରି ଦିଅନ୍ତୁ ।

ପ୍ରଶ୍ନ—ସେହି ସୁନ୍ଦରୀ ହସ ମୋତେ ମଡୁଆଲା କରିଛି । ମୋତେ ଲାଗୁଛି ସତେ ଯେମିତି ଆମେ ଦୁହେଁ ‘ମେଡ୍ ଫର ଇଭ୍ ଅଦର’ । ହେଲେ ସେ ମୋ ମନର କଥାକୁ କେମିତି ବୁଝେ ?

—ବିଜୟ, ଡେଙ୍କାନାଳ

ଉତ୍ତର : ସେହି ସୁନ୍ଦରୀର ହସକୁ ଆପଣ ପ୍ରଥମେ ଭଲ ଭାବରେ ଚିହ୍ନି କରନ୍ତୁ । ଯଦି ସେଥିରୁ ପ୍ରେମର ଝଲକ୍ ପାଉଛନ୍ତି, ତେବେ ବିଳମ୍ବ କରିବା ଅନାବଶ୍ୟକ । କାରଣ ‘ସ୍ୱପ୍ନ ସୁନ୍ଦରୀର ତେରେଛା ହସ, ହସ ନୁହେଁ ସେ ତ ପ୍ରେମର ଫାଶ’ । ବାସ୍, ସମୟ ସୁବିଧା ଦେଖି ଯାହାକୁ ମନର ମାନସୀ ବୋଲି ଭାବିନେଇଛନ୍ତି ତାଙ୍କୁ ନିଜ ମନ କଥା କହନ୍ତୁ । ଯଦି ଆପଣଙ୍କ କଥା ତାଙ୍କର ମନକୁ ଛୁଇଁଲା, ତେବେ ଜାଣିନିଅନ୍ତୁ ଯେ, ଆପଣ ଖୋଜିବା ଚିତ୍ତ ମିଳିଗଲା ।

ପ୍ରଶ୍ନ—ଜଣେ ଝିଅ ମୋତେ ଅନେକ ଥର ‘ଆଇ ଲଭ୍ ୟୁ’ କହିସାରିଲାଣି । ହେଲେ ତାକୁ ମୁଁ ମୋ ମନର କଥା କହିବାକୁ ଡରୁଛି । ତାକୁ କେମିତି ମନର

କଥା କହିବି ଜାଣିପାରୁନାହିଁ ।

—ଜି.ପି. ସାହୁ, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା

ଉତ୍ତର : ପ୍ରେମରେ ଯିଏ ଡରିଗଲା ସିଏ ହାରିଗଲା । ମନର ସାହସ ଏକଜୁଟ୍ କରନ୍ତୁ । ସୁଯୋଗ ପାଇବା ମାତ୍ରେ ତାକୁ ଯୁକ୍ତିଲାଭ କରନ୍ତୁ ! ଯଦି ଏମିତି ଡରିବେ ଆପଣ ପ୍ରେମ କେମିତି କରିବେ ? ଗ୍ରାନ୍ ସିରନାଲ ମିଳିବା ମାତ୍ରେ ଡେରି ନ କରି ବହି ଫିଟ୍ କରିଦିଅନ୍ତୁ । ଯେତେ ବିଳମ୍ବ ନ କରିବେ ଚାହୁଁଟି ହାତରୁ ଖସି ଯିବାର ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି ।

ପ୍ରଶ୍ନ—ପ୍ରେମ କରିବା ପୂର୍ବରୁ କେତେକ ଝିଅ ନଖରାମି କରନ୍ତି କାହିଁକି ?

—ଅନିକେତ ଦାସ, ବ୍ରହ୍ମପୁର

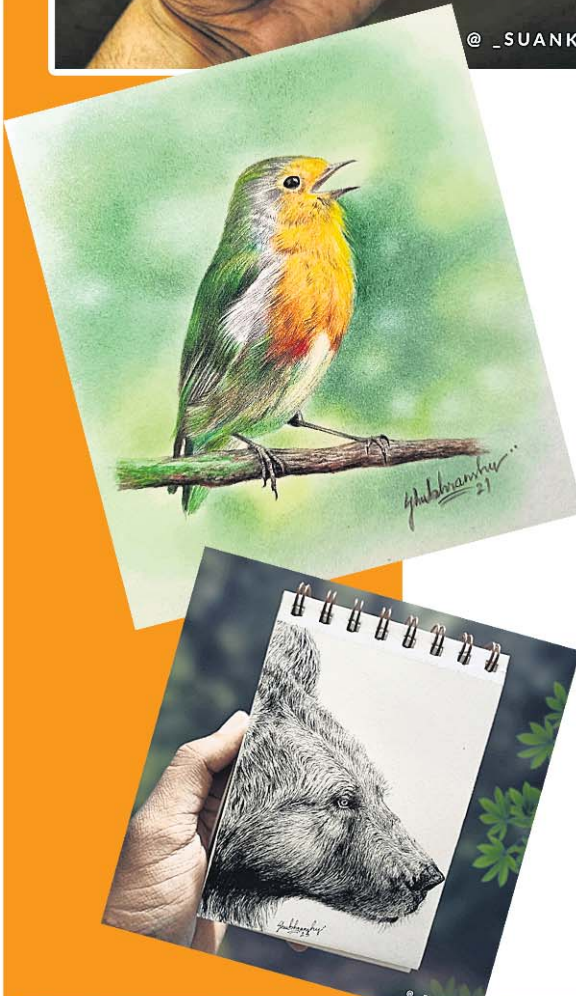
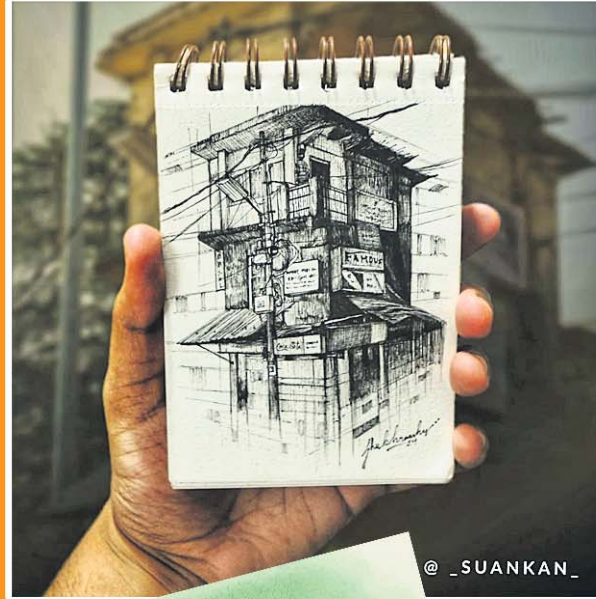
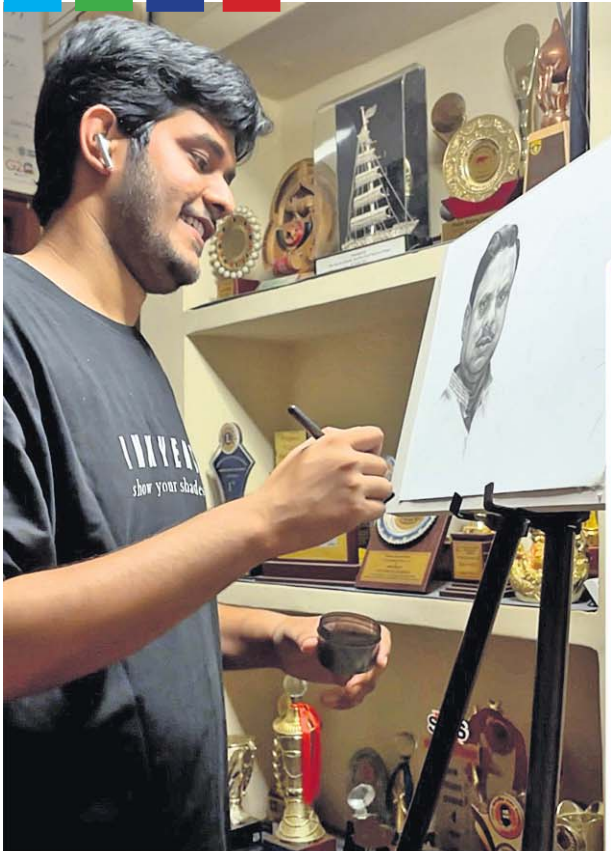
ଉତ୍ତର : ବେଳେବେଳେ ସେହି ନଖରାମିରେ ହିଁ ପ୍ରେମର ଅସଲ ମଜା ଲୁଚି ରହିଥାଏ । କେତେକ ତାହାକୁ ସିରୀୟସଲି ନିଅନ୍ତି ତ ଆଉ କିଏ ଏହାକୁ ନେଗେଟିଭ ଭାବନ୍ତି । ହେଲେ ପ୍ରେମର ଆରମ୍ଭରେ ପ୍ରେମିକାର ନଖରାମିକୁ ଟିକେ ହାଲକା ଭାବରେ ନିଅନ୍ତୁ । ତାହାର ସେହି ନଖରାମି ପଛର କାରଣକୁ ଖୋଜନ୍ତୁ ନାହିଁ । ନଖରାମିକୁ ନେଇ ନୋ ଚେନସନ, ଓନଲି ମସ୍ତି !

ପ୍ରଶ୍ନ—ଯାହାକୁ ପ୍ରେମ କରୁଥିଲି ତାକୁ ତ ବାହା ହୋଇପାରିଲି ନାହିଁ । ତା’ ସାଙ୍ଗକୁ ବାହା ହୋଇଛି । ହେଲେ ନିକଟରେ ମୋ ପୂର୍ବ ପ୍ରେମିକା ସହ ଭେଟ ହେବା ପରେ ମୁଁ ପୁଣି ଥରେ ତା’ ପ୍ରେମରେ ପଡ଼ିଯାଇଛି । ମୁଁ ଏବେ କ’ଣ କରିବି ଜାଣିପାରୁନାହିଁ ।

—ସୁଜିତ, ରାଉରକେଲା

ଉତ୍ତର : କଥାରେ ଅଛି-ଆପଣା ହସ୍ତେ ଜିହ୍ୱା ଛେଦି, କେ’ ତା’ର ଅଛି ପ୍ରତିବାଦୀ । ଆପଣ ବିବାହିତ । ହେଲେ ପୁଣି ଥରେ ନିଜର ପୂର୍ବତନ ପ୍ରେମିକା ପ୍ରେମରେ ପଡ଼ିଗଲେଣି । ତେଣୁ ଏହାର ପରିଣାମ କ’ଣ ହେବ ଚିନ୍ତା କରନ୍ତୁ । ଜୋସରେ ସିନା ସେହି ପ୍ରେମିକା ସହ ପୁଣି ଥରେ ପ୍ରେମର ମଜା ନେବେ, ହେଲେ ଏହା ଦିନେ ପରମାଣୁ ବୋମା ପରି ଆପଣଙ୍କ ବୈବାହିକ ଜୀବନକୁ ଧ୍ୱଂସ କରିଦେବ । ତେଣୁ ବେଳ ଆଉ ଥାଉ ସେହି ରାସ୍ତାକୁ ଓହ୍ଲରି ଆସନ୍ତୁ ।

ଶୁଭ୍ରାଂଶୁଙ୍କ ରଙ୍ଗ କୁସୁକ

ଅବସର ସମୟରେ ଲାଲଭ ପେଣ୍ଟି କରିବା ସହ ଚିତ୍ରକୁ ନେଇ ବିଭିନ୍ନ ପରାମ୍ପରାମୂଳକ କାମ ବି କରୁଛନ୍ତି । କାଟପତଙ୍ଗ ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ପାହାଡ଼, ଝରଣା, ଜଙ୍ଗଲ, ମଣିଷ ସବୁକୁ ନିଖୁଣ ଓ ଜୀବନ୍ତ ଭାବରେ ଆଙ୍କିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତି ସେ । ଆଙ୍କିବାକୁ ଥିବା ଚିତ୍ରକୁ ମନରେ ରଖି କାଗଜ ଓ କାନଭାସରେ ଜୀବନ୍ତ ଉତ୍ତାରିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି । ପେନ୍ସିଲ, ଚାରକୋଲ, ଜଳରଙ୍ଗ, ପୋଷ୍ଟର ରଙ୍ଗ , ଆର୍କିଲିକ୍ ଓ ଡିଏଲ ରଙ୍ଗକୁ ମାଧ୍ୟମ କରି ଚିତ୍ର ଆଙ୍କନ୍ତି ଶୁଭ୍ରାଂଶୁ ବେଶ୍ ବାସ୍ତବିକ ଓ ଅବିକଳଭାବେ । ରଙ୍ଗର ସାଙ୍କେତିକତା ଓ ତାର ପ୍ରୟୋଗକୁ ନେଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତରରେ ସେ କୁହନ୍ତି , 'ମୁଁ ମୋ ହିସାବରେ ରଙ୍ଗର ପ୍ରୟୋଗ କରେ । ରଙ୍ଗର ବ୍ୟାକରଣକୁ ସବୁବେଳେ ଗ୍ରହଣ କରିପାରୁନି । ନାଲି ରଙ୍ଗ ବିପଦର ସଙ୍କେତ ହୋଇଥିଲାବେଳେ ମୁଁ ତାକୁ ପ୍ରେମର ରଙ୍ଗ କରି ଆଙ୍କେ । ରଙ୍ଗର ନିଜର ଗୋଟେ ଭାଷା ଅଛି ଯାହା ସ୍ଵତନ୍ତ୍ରରେ ପ୍ରକଟିତ ହୁଏ । ସାହିତ୍ୟ ଓ ଚିତ୍ରକୁ ନେଇ ଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତରରେ ଶୁଭ୍ରାଂଶୁ କୁହନ୍ତି, 'ସାହିତ୍ୟରେ ଥିବା ଶବ୍ଦ ଓ ବର୍ଣ୍ଣନା ମୋତେ ପ୍ରକୃତିର ପରିଭାଷା ଓ ଦିଗ ଦେଖାଇବାରେ ସହାୟକ ହୋଇଛି । ଚିତ୍ର ଆଙ୍କିବା ବେଳର ତତ୍ପରତା ମତେ ମେଡିଟେସନର ପ୍ରଶାନ୍ତି ଦିଏ ।' ଭାରତ ସରକାର , ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଅନେକ ବିଭାଗ ଦ୍ଵାରା ଆୟୋଜିତ ଗଠନମୂଳକ, ସଚେତନତାଧର୍ମୀ ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରି ଅନେକ ବାର ଶୁଭ୍ରାଂଶୁ

ପୁରସ୍କୃତ , ସମ୍ବର୍ଦ୍ଧିତ ହୋଇଛନ୍ତି । ଜାତୀୟ ଓ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସ୍ତରରେ ତାଙ୍କ କୃତର ଚାଲିକା ଖୁବ୍ ଦୀର୍ଘ । ଚାଲିଶରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ଵ ଦେଶର ପ୍ରତିଯୋଗୀକୁ ନେଇ ଆୟୋଜିତ ପିକାଶୋ କଳା ପ୍ରତିଯୋଗିତା ୨୦୧୭ , ୨୦୧୯ରେ ଶୁଭ୍ରାଂଶୁ ଏକ ମାତ୍ର ଓଡ଼ିଆ ପ୍ରତିଯୋଗୀ ହିସାବରେ ପ୍ରଥମ ସ୍ଥାନ ଗ୍ରହଣ କରି ଓଡ଼ିଶା ଓ ଭାରତ ପାଇଁ ଯେତିକି ଗର୍ବ ଆଣି ଦେଇଛନ୍ତି ସେତିକି ଆନନ୍ଦ ଦେଇଛନ୍ତି, ଓଡ଼ିଶାକୁ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଭୂତଳ ଜଳ ବୋର୍ଡ଼ ଦ୍ଵାରା ଜାତୀୟ ସ୍ତରରେ ଆୟୋଜିତ ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ପ୍ରଥମ ହୋଇ ଏକଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ନଗଦ ପୁରସ୍କାର ଓ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଗ୍ରହଣ କରି । ସୌରୀ ଆଦିବାସୀ , ଓଡ଼ିଶାର ଲୋକକଳାର ବିକାଶ ଓ ଗବେଷଣା ନିମନ୍ତେ ସରକାରଙ୍କ ସଂସ୍କୃତି ବିଭାଗ ତରଫରୁ ବୃତ୍ତି , ପେଟ୍ରୋଲ ସଂରକ୍ଷଣ ଗବେଷଣା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ତରଫରୁ ଜାତୀୟ ସ୍ତରର ଚିତ୍ରକଳା ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ପୁରସ୍କାର, ନ୍ୟାସନାଲ ଗ୍ରୀନ ଟ୍ରିପ୍ଲିନାଲ ଦ୍ଵାରା ଆୟୋଜିତ ସମ୍ମିଳନୀରୁ ପୁରସ୍କାର, ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ସେକ୍ଟର ଫର କଲଚରାଲ ରିସର୍ଚ୍ଚ ଆଣ୍ଡ ଟ୍ରେନିଂରୁ ଚିତ୍ରରେ ବିକ୍ରୟ ଗଣତା ପାଇଁ ସମ୍ମାନ, ଆନ୍ଧ୍ର ବିଶ୍ଵବିଦ୍ୟାଳୟ ସ୍ତରରେ ଆୟୋଜିତ ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ତିରିଶ ହଜାର ଟଙ୍କାର ପୁରସ୍କାର, କଳାକ୍ଷେତ୍ରରେ କୃତି ପାଇଁ ରାଜୀବ ଗାନ୍ଧୀ ପ୍ରତିଭା ପୁରସ୍କାର, ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଜୟଦେବ ଫାଉଣ୍ଡେସନ ଟ୍ରଷ୍ଟ ତରଫରୁ ୨୦୨୩ରେ ଚିତ୍ରଶିଳ୍ପୀ ପ୍ରତିଭା ସମ୍ମାନ, ଚିତ୍ରକଳା କ୍ଷେତ୍ରରେ କୃତି ପାଇଁ ମାନ୍ୟବର ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଓ ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ଠାରୁ ସମ୍ମାନ , ବିଭିନ୍ନ ଅନୁଷ୍ଠାନ , ସଂସ୍ଥା ଦ୍ଵାରା ପୁରସ୍କୃତ ଓ ସମ୍ବର୍ଦ୍ଧିତ । ଅତି କମ୍ ବୟସରୁ ନିଜର ମେଧା ଓ କୃତି ବଳରେ ଶୁଭ୍ରାଂଶୁ ସମସ୍ତଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରିପାରିଥିଲେ । ଜଳ , ଜଙ୍ଗଲ, ମୃତ୍ତିକା, ପେଟ୍ରୋଲ ସଂରକ୍ଷଣ ହେଉ କି ସ୍ଵଚ୍ଛ ଭାରତ ଅଭିଯାନ ଅଥବା ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ସଚେତନତାରେ ନିଜ ମତାମତକୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗଠନମୂଳକ ଭାବରେ ଚିତ୍ରରେ ପ୍ରତିପାଦିତ କରିବାର ସଫଳ ହୋଇଛନ୍ତି ଶୁଭ୍ରାଂଶୁ । ଛାତ୍ରାବସ୍ଥାରୁ ସାମାଜିକ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସକ୍ରିୟ ସେ । ବିଭିନ୍ନ କ୍ଳବ, ଅନୁଷ୍ଠାନରେ କେଉଁଠି କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ସଦସ୍ୟ ତ କେଉଁଠି ପରିଚାଳକ , ସଭାପତି ରହିଛନ୍ତି ସେ । ସାମାଜିକ

ସଚେତନତା ପାଇଁ ସାଙ୍ଗସାଥୀଙ୍କ ସହ କାମ କରୁଆଣ୍ଡି ସେ । ଶୁଭ୍ରାଂଶୁଙ୍କ ଚିତ୍ର କଥା କହେ । ତାଙ୍କ ଅଙ୍କିତ ଚିତ୍ର ଦେଖି ଯେକେହି ଶୁଭ୍ରାଂଶୁଙ୍କ ଚିତ୍ର ପ୍ରତି ନିଷ୍ଠା , ଅନୁରାଗ , କୁଶଳୀ ହାତର ବିକ୍ରୟ ଦକ୍ଷତା କଳନା କରିପାରିବେ ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ନେଇ ଗର୍ବିତ ଅନୁଭବ କରିପାରିବ । ଚିତ୍ରକୁ ନେଇ ଭବିଷ୍ୟତ ପାଇଁ କିଭଳି ସ୍ଵପ୍ନ ଆଙ୍କନ୍ତି ପ୍ରଶ୍ନରେ ସେ କୁହନ୍ତି , 'ନିଜର ଗୋଟିଏ ଉତ୍ତମ ମାନବ ସ୍ତୃତି ଓ କରିବାର ଇଚ୍ଛା ଅଛି ଯେଉଁଠାରେ ମୁଁ ଚିତ୍ର ପ୍ରତି ଆଗ୍ରହୀ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କୁ ନେଇ କାମ କରନ୍ତି । ଚିତ୍ରରେ ଅଭିନବତ୍ଵ ଦେଇ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସ୍ତରରେ ଓଡ଼ିଶା ପାଇଁ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ଵ କରନ୍ତି ଏବଂ ଚିତ୍ରର ଜଗତରେ ଶାନ୍ତିରେ ରୁହନ୍ତି ।'

— ମାନମୟୀ ରଥ
— ସେଣ୍ଟ ଜାଭିୟର୍ସ କିନ୍ଦ୍ର, ବାଲିପୁଟ, ପୁରୀ
ମୋ: ୯୯୭୮୮୭୯୩୯୯

ପ୍ରକୃତିର ନୈସର୍ଗିକ ଶୋଭାକୁ, ମଣିଷକୁ, ପାରିପାର୍ଶ୍ଵିକ ସମସ୍ୟାକୁ ନିଜ ଚିତ୍ରରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବିକ୍ଷଣ ଭଙ୍ଗରେ ପ୍ରତିଫଳିତ କରିପାରୁଥିବା ଚିତ୍ରଶିଳ୍ପୀ ଶୁଭ୍ରାଂଶୁ ମିଶ୍ର ବୃତ୍ତରେ ଜଣେ ଇଞ୍ଜିନିଅର । ପାଠ ପଢ଼ା ସହ ଚିତ୍ରକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନ୍ୟାୟ ଦେଇପାରୁଥିବା ଏହି ଯୁବ ଚିତ୍ରଶିଳ୍ପୀ ଜଣକ ନିଜ ଅଞ୍ଚଳ, ରାଜ୍ୟ ତଥା ଦେଶ ପାଇଁ ଅର୍ଜନ କରିଛନ୍ତି ଅଜସ୍ର ଯଶ ଓ ସମ୍ମାନ । ପିତା ବ୍ୟବସାୟୀ ସୂର୍ଯ୍ୟ ନାରାୟଣ ମିଶ୍ର, ମାଆ ପ୍ରଶାନ୍ତି ମିଶ୍ରଙ୍କ ପୁତ୍ର ଶୁଭ୍ରାଂଶୁଙ୍କ ଜନ୍ମ ଫେବୃଆରୀ ୨୦୦୨ ମସିହାରେ । ବାଲ୍ୟକାଳରୁ ପ୍ରତ୍ୟୁତ୍ଵନମିତ ଶୁଭ୍ରାଂଶୁଙ୍କ ଆଗ୍ରହ ଜନ୍ମିଥିଲା ଚିତ୍ର ପ୍ରତି । ସେ କୁହନ୍ତି , 'ମାଆଙ୍କ ହାତ ତିଆରି ମାଣବସା ଝୋଟି, ମୁରୁଜ ପକା ତାଙ୍କୁ ଆକର୍ଷିତ କରୁଥିଲା ଖୁବ୍ । ଝୋଟି ଅଙ୍କାରେ ମାଆ ସୋରୁଅରେ ବିରୁମାନ ଦେଇ କୁନି ଶୁଭ୍ରାଂଶୁଙ୍କୁ ଯୋଡ଼ିବାକୁ କହୁଥିଲେ । ବିରୁକୁ ବିରୁ ଯୋଡ଼ି ଉଠାଉଥିବା ଝୋଟି ଚିତା ଶୁଭ୍ରାଂଶୁଙ୍କୁ ମୁଗ୍ଧ କରୁଥିଲା । ଚିତ୍ରକଳାର ପ୍ରଥମ ପାଠଶାଳା ଥିଲା ଘରର ଅଗଣା ଯେଉଁଠି ମାଆଙ୍କ ସହ ଆନନ୍ଦରେ ଚିତା ଆଙ୍କୁଥିଲେ ଶୁଭ୍ରାଂଶୁ । ପରେ ପରେ ପ୍ରକୃତିର ସୁନ୍ଦରତା ତାଙ୍କ କୋମଳ ମନକୁ ଏତେ ବେଶି ଆହ୍ଳନ୍ କରୁଥିଲା ଯେ ଗଛ , ପତ୍ର , ଫୁଲ , କଢ଼ , ପଶୁପକ୍ଷୀ , ସୂର୍ଯ୍ୟ , ଚନ୍ଦ୍ର , ତାରା , ନଦୀ ଓ ଆକାଶ ସବୁ ପାଲଟିଗଲେ ତାଙ୍କ ଚିତ୍ର ଅଙ୍କାର ଉପାଦାନ । ଚିତ୍ର ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ଅସୀମ ଆଗ୍ରହ , ଏକାଗ୍ରତା , ତାଙ୍କର ଚିତ୍ରକୁଶଳୀ ହାତ ଦେଖି ବାପା ସୂର୍ଯ୍ୟ ନାରାୟଣ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଭାବରେ ଚିତ୍ର ଶିଖିବାକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିଥିଲେ ଚିତ୍ରପ୍ରେମୀ ପୁଅକୁ । ଶୁଭ୍ରାଂଶୁ କୁହନ୍ତି , 'ବ୍ୟସ୍ତ ବ୍ୟବସାୟୀ ହୋଇଥିବା ସତ୍ତ୍ଵେ ମୋତେ ତୁଳ' ସ୍କୁଲକୁ ନେବା ଓ ଶ୍ରେଣୀ ସମାପ୍ତି ଯାଏଁ ଅପେକ୍ଷା କରି ସାଙ୍ଗରେ ଧରି ଫେରିବା ଭଳି କାମ କେବଳ ବାପା କରୁନଥିଲେ ଅଧିକରୁ ଚିତ୍ର ଶିକ୍ଷକ ଦେଉଥିବା ଗୃହ କାର୍ଯ୍ୟ , ପ୍ରସ୍ତାବନାକୁ ମୁଁ ବୁଝିପାରିଲା ଭଳି ବୁଝିଉଥିଲେ । କରୁଥିବା ଚିତ୍ରଟିର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣତାକୁ ସେ ବାରିପାରୁଥିଲେ । ମୋ ଅଙ୍କିତ ଚିତ୍ରର ନିଖୁଣତା ତାଙ୍କ ଆଖିରେ ଖୁସିର ରଙ୍ଗ ମାଖୁଥିଲା ଯାହା ମୋତେ ବେଶି ଚିତ୍ରମନସ୍କ କରୁଥିଲା ।' ଇଂରାଜୀ ମାଧ୍ୟମ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପଢୁଥିବା ପିଲାମାନେ ଦିନ ରାତି ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଭିତରେ ନିଜକୁ ଆବଦ୍ଧ କରୁଥିଲାବେଳେ ଶୁଭ୍ରାଂଶୁଙ୍କ ଅଭିଭାବକ ତାଙ୍କ ମନକୁ ଉଭୟ ପାଠ୍ୟ ବିଷୟ ଏବଂ ଚିତ୍ର ପ୍ରତି ସମୟୋଚିତ କରି ରଖୁଥିଲେ । ସେହି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ସେ ଜଣେ ଭାଗ୍ୟବାନ ଛାତ୍ର ବୋଲି ହସିକି କୁହନ୍ତି । ଭୁବନେଶ୍ଵରସ୍ଥ କଳିଙ୍ଗ ନଗର ଡିଏଭିରେ ଅଧ୍ୟୟନରତ ଥିବାବେଳେ ଦୁଇ ଦୁଇଥର ଅଲଗାଊଣ୍ଡର ହେବାସହ ଶୁଭ୍ରାଂଶୁ କ୍ରମାଗତ ଭାବରେ ୨୦୧୧ରୁ ୨୦୧୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚିତ୍ରାଙ୍କନ ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ପ୍ରଥମ ସ୍ଥାନ ଗ୍ରହଣ କରି ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲେ ।

ଓଡ଼ିଶା ଯୁନିଭର୍ସିଟି ଅଫ୍ ଟେକ୍ନୋଲୋଜି ଅଣ୍ଡ ରିସର୍ଚର ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ ବିଭାଗରେ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ପଢୁଥିବା ସମ୍ପ୍ରତି ଅହମଦାବାଦରେ ଏଲ ଆଣ୍ଡ ଟି କମ୍ପାନୀରେ ଚାକିରୀ କରୁଛନ୍ତି ।

ମୋନାଲିସା

ହାଃ ହାଃ

କବାଡିବାଲା

ସ୍ତ୍ରୀ ସ୍ଵାମୀଙ୍କୁ: ଜାଣିଛ, ତୁମ ସାଙ୍ଗ ସହ କାଲି ଦେଖା ହେଇଥିଲା । ସେ ମୋ ସୁନ୍ଦରତାର ବହୁତ ପ୍ରଶଂସା କଲା ।

ସ୍ଵାମୀ: ଗୋପୀ ସହ ତୁମର ଦେଖାହେଇଥିଲା କି ?
 ସ୍ତ୍ରୀ: ତମେ କେମିତି ଜାଣିଲ ?

ସ୍ଵାମୀ: ସେ ତ କବାଡିବାଲା । ତାକୁ ସବୁ ପୁରୁଣା ଓ ଭଙ୍ଗା ଜିନିଷ ସୁନ୍ଦର ଦେଖାଯାଏ । ସେଇଥିରୁ ଅନୁମାନ କଲି ।

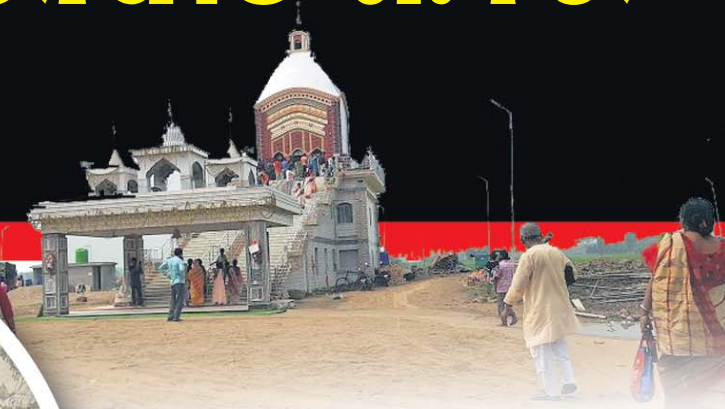
ପାଉଡର

ଦୋକାନୀ: ଆଜ୍ଞା ଅସରପା ପାଇଁ ନୂଆ ପାଉଡର ଆସିଛି, ନେବେ କି ?
 ବ୍ୟକ୍ତି: ନା ନା, ଆମେ ଅସରପାକୁ ଏତେ ଗେହ୍ଲା କରୁନା । ଆଜି ଯଦି ପାଉଡର ଦେବି କାଲି ପୁଣି ପରପୁ୍ୟମ ମାଗିବ ।

ଜେଲ୍

ମନୋଜ ରାଜୁକୁ: ତୋ ଭାଇ ଏବେ କ'ଣ କରୁଛି ?
 ରାଜୁ:ଗୋଟେ ଦୋକାନ ଖୋଲିଥିଲା । ସେଥିପାଇଁ ଏବେ ସେ ଜେଲରେ ଅଛି ।
 ମନୋଜ: ଦୋକାନ ଖୋଲିବାରୁ ଜେଲ୍ ! ହେଲେ କାହିଁକି ?
 ରାଜୁ: ମୋ ଭାଇ ଅନ୍ୟଜଣଙ୍କ ଦୋକାନର ତାଲାକୁ ହାତୁଡିରେ ପିଟି ପିଟି ଖୋଲିଥିଲା ।

ଅନ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟଟନସ୍ଥଳୀ ତାରାପୀଠ ମନ୍ଦିର

ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗର ବୀରଭୂମ ଜିଲ୍ଲା ଅନ୍ତର୍ଗତ ଏକ ସହର ହେଉଛି ତାରାପୀଠ। ଏହି ସହରରେ ଥିବା ତାରାପୀଠ ମନ୍ଦିର ହେଉଛି ଏକ ପବିତ୍ର ତୀର୍ଥକ୍ଷେତ୍ର। ମା' ତାରାଙ୍କୁ ସମର୍ପିତ ଏହି ମନ୍ଦିରର ଅପୂର୍ବ ଶୋଭାରାଜି ଭକ୍ତଗଣଙ୍କୁ ଖୁବ୍ ଆକୃଷ୍ଟ କରିଥାଏ...

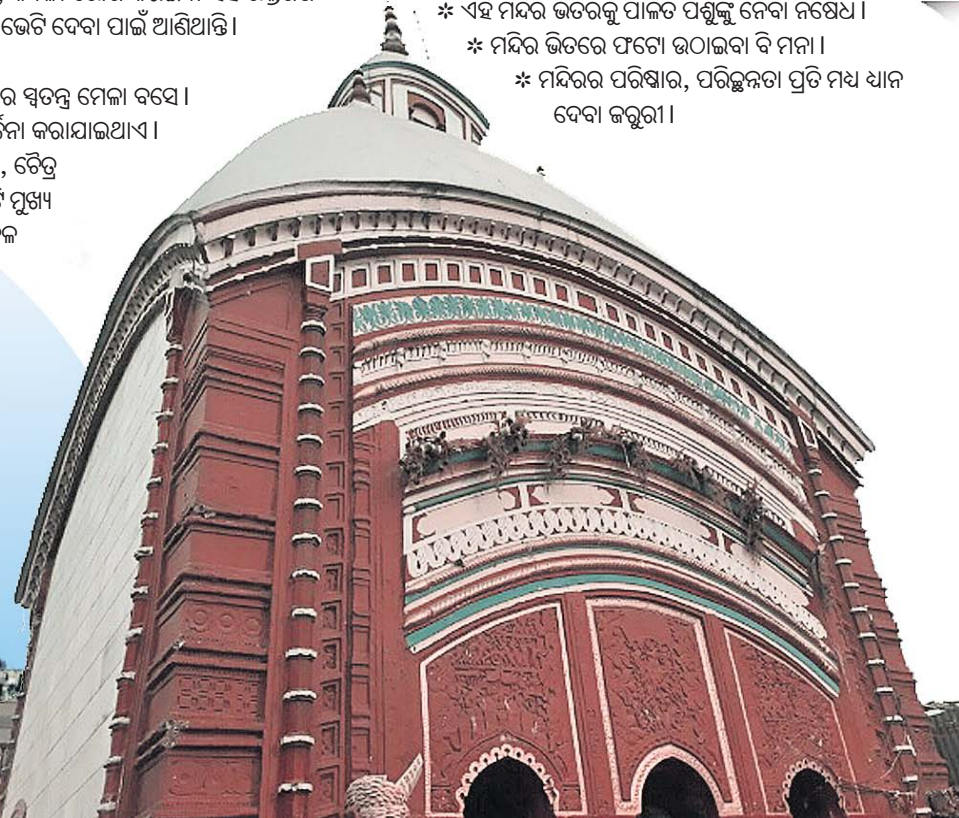
ଯେତକି ନୁହେଁ ପ୍ରତି ବର୍ଷ ଅଗଷ୍ଟ ମାସରେ ଏଠାରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବର ଆୟୋଜନ ବି କରାଯାଇଥାଏ ; ଯାହାକୁ ଦେଖିବାକୁ ବହୁ ସଂଖ୍ୟାରେ ପର୍ଯ୍ୟଟକ ଏଠାକୁ ଆସିଥାନ୍ତି।

କେବେ ଓ କେମିତି ଯିବେ
ବର୍ଷର ସବୁ ସମୟରେ ଏଠାକୁ ବୁଲିଯିବାର ସୁବିଧା ଥିଲେ ହେଁ ଘ୍ନାନାୟ ପାଣିପାଗ ସୂଚନାକେନ୍ଦ୍ରର ମତାନୁଯାୟୀ, ସେପ୍ଟେମ୍ବରରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ ହେଉଛି ଏଠାକୁ ଯିବା ପାଇଁ ସବୁଠୁ ଉପଯୁକ୍ତ ସମୟ। ଖାସ୍ କରି ଦୁର୍ଗା ପୂଜା, କାଳୀ ପୂଜା ସମୟରେ ଏଠାରେ ଭକ୍ତଙ୍କର ବେଶ୍ ଗହଳ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ। ତା'ଛଡ଼ା ପ୍ରତି ମାସରେ ଏଠାରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସଂକ୍ରାନ୍ତି ମେଳାର ଆୟୋଜନ କରାଯାଇଥାଏ ; ଯାହାକୁ ଦେଖିବାକୁ ଦୂରଦୂରାନ୍ତରୁ ଭକ୍ତଗଣ ଏଠାକୁ ଆସିଥାନ୍ତି। ସେହିପରି ଏଠାକୁ ଯିବା ପାଇଁ ଗମନାଗମନର ବି ଭଲ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି। ରାମପୁରହାଟ ଜଙ୍କସନ୍ ରେଳଷ୍ଟେଶନ୍ ହେଉଛି ଏଠାକାର ନିକଟତମ ମୁଖ୍ୟ ରେଳଷ୍ଟେଶନ୍। ଅନ୍ୟପକ୍ଷେ ନେତାଜୀ ସୁଭାଷ ଚନ୍ଦ୍ର ବୋଷ ଇଣ୍ଡରନ୍ୟାସନାଲ୍ ଏୟାରପୋର୍ଟ ହେଉଛି ଏଠାକାର ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ବିମାନବନ୍ଦର। ପର୍ଯ୍ୟଟକ ଚାହିଁଲେ ରୁଟିଷ୍ଟ ବସ୍ ଯୋଗେ ବି ଏଠାକୁ ଯାଇପାରିବେ।

ଚାରି ଭୃଜା ରହିଛି, ବେକରେ ଖପୁରୀ ମାଳ ଚୁଲୁଛୁ ଏବଂ ମା'ଙ୍କ ଜିଭ ବାହାରକୁ ବାହାରିକି ରହିଛି। ତା'ଛଡ଼ା ଭକ୍ତ ଦେବୀ ପ୍ରତୀମାଙ୍କ ମସ୍ତକରେ ରୂପାର ଛତ୍ରୀ ବି ଶୋଭା ପାଉଛି। କହିବାକୁ ଏହି ପ୍ରତୀମାରେ ମା'ଙ୍କର ଉନ୍ନତ ରୂପ ସ୍ୱୟଂ ବାରି ହୋଇପଡ଼େ। ମା'ଙ୍କ ମଥାରେ ପ୍ରତିଦିନ କୁମୁକୁମ୍ଭ ଲଗାଯାଇଥାଏ। ଦର୍ଶନ ପାଇଁ ଆସୁଥିବା ଭକ୍ତଗଣଙ୍କ ମଥାରେ ମା'ଙ୍କର ଆଶୀର୍ବାଦ ସ୍ୱରୂପ ଏହି କୁମୁକୁମ୍ଭ ପୂଜାରୀ ସେମାନଙ୍କ ମଥାରେ ଲଗାଇ ଦେଇଥାନ୍ତି। ମା'ଙ୍କ ପାଖରେ ନଡ଼ିଆ, କଦଳୀ ଭୋଗ କରାଇବା ସହ ଭକ୍ତଗଣ ରେଶମ ଶାଢ଼ି ବି ମା'ଙ୍କୁ ଭେଟି ଦେବା ପାଇଁ ଆଣିଥାନ୍ତି।
ପୂଜାପର୍ବ
ପ୍ରତି ସଂକ୍ରାନ୍ତିରେ ଏଠାରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ମେଳା ବସେ। ମା'ଙ୍କର ବିଶେଷ ପୂଜାର୍ଚ୍ଚନା କରାଯାଇଥାଏ। ସେହିପରି ବସନ୍ତ ଉତ୍ସବ, ଚୈତ୍ର ପର୍ବ ବି ଏଠାକାର ଦୁଇଟି ମୁଖ୍ୟ ପର୍ବ ହୋଇଥାଏ। କେବଳ

କିଛି ଜାଣିବା କଥା
* ଭକ୍ତଗଣଙ୍କ ଦର୍ଶନ ନିମନ୍ତେ ଉକ୍ତ ମନ୍ଦିରଟି ସକାଳ ୬ରୁ ରାତି ୯ଟା ଯାଏଁ ଖୋଲା ରହେ। ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଓ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ଅଳ୍ପ କିଛି ସମୟ ପାଇଁ ଦର୍ଶନ ବନ୍ଦ ରହିଥାଏ।
* ଏହି ମନ୍ଦିର ଭିତରକୁ ପାଳିତ ପଶୁଙ୍କୁ ନେବା ନିଷେଧ।
* ମନ୍ଦିର ଭିତରେ ଫଟୋ ଉଠାଇବା ବି ମନା।
* ମନ୍ଦିରର ପରିଷ୍କାର, ପରିଚ୍ଛନ୍ନତା ପ୍ରତି ମଧ୍ୟ ଧ୍ୟାନ ଦେବା ଜରୁରୀ।

ପବିତ୍ର ତାରାପୀଠ ମନ୍ଦିର ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗର ବୀରଭୂମ ଜିଲ୍ଲା ଅନ୍ତର୍ଗତ ତାରାପୀଠ ନାମକ ସହରରେ ଅବସ୍ଥିତ। ଏହି ମନ୍ଦିରରେ ଦେବୀ ତାରାଙ୍କୁ ପୂଜା କରାଯାଇଥାଏ ; ଯିଏକି ଖୁବ୍ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷା। ଏହାକୁ କେହି କେହି ଶକ୍ତି ପୀଠ ବୋଲି ବି କହିଥାନ୍ତି। ତେଣୁ ମା'ଙ୍କ କରୁଣା ଲଭିବାକୁ ବର୍ଷସାରା ଏଠାରେ ଭକ୍ତଗଣଙ୍କ ଭିଡ଼ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥାଏ।
ମନ୍ଦିରର ବାସ୍ତୁକଳା
ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ନାଲି ଲତାରେ ତିଆରି ଏହି ମନ୍ଦିରରେ ମା'ଙ୍କର ଏକ ଭବ୍ୟ ପ୍ରତିମା ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥାଏ। ସେହିପରି ତିନି ପୁତ୍ର ଉଚ୍ଚତା ବିଶିଷ୍ଟ ମା'ଙ୍କର ଆଉ ଏକ ପ୍ରତୀମା ବି ଏଠାରେ ପୂଜା କରାଯାଇଥାଏ ; ଯେଉଁଥିରେ ମା'ଙ୍କର

କାର୍ଟୁନ ଚରିତ୍ରଙ୍କ ହାତରେ ଗୋଭ୍ୟ ଥାଏ କାହିଁକି

କାର୍ଟୁନ ଦେଖିବାକୁ ସବୁ ପିଲା ଭଲ ପାଆନ୍ତି। ଏମିତିକି ବଡ଼ମାନେ ବି କାର୍ଟୁନ ଦେଖନ୍ତି। ହେଲେ କେବେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଛନ୍ତି କି ପ୍ରାୟ କାର୍ଟୁନ ଚରିତ୍ର ହାତରେ ଗୋଭ୍ୟ ପିନ୍ଧିଥାନ୍ତି। ଏହାପଛର କାରଣ କ'ଣ ଜାଣନ୍ତୁ ସେ ସମ୍ପର୍କରେ...

ମିଳି ମାଉସ୍, ମିନି ମାଉସ୍ ହେଉ କି ଡୋନାଲ୍ଡ ଡକ୍ ଥବା ଅନ୍ୟ କିଛି କାର୍ଟୁନ ଚରିତ୍ର। ପ୍ରାୟ ସବୁ କାର୍ଟୁନ ଚରିତ୍ର ସହ କିଛି ରୋଚକ କଥା ଜଡ଼ିତ ଥାଏ। ଯାହା ସମ୍ପର୍କରେ ଲୋକ ବହୁତ କମ୍ ଜାଣି ପାଆନ୍ତି। ସେମିତି ଏକ ରୋଚକ କଥା ହେଉଛି ପ୍ରାୟ କାର୍ଟୁନ ଚରିତ୍ର ହାତରେ ଧଳାଗଞ୍ଜର ଗୋଭ୍ୟ ପିନ୍ଧିଥିବା ଦେଖିବାକୁ ମିଳନ୍ତି। ହେଲେ ଏହା ପଛର କାରଣ କ'ଣ ଅନେକେ ଜାଣି ନ ଥାନ୍ତି।

ଏହାପଛର ସବୁଠୁ ସିଧା ଓ ସରଳ କାରଣ ହେଉଛି କାର୍ଟୁନ ଚରିତ୍ରର ଡିଜାଇନକୁ କମ୍ ଜଟିଳ କରିବା। କଥା କ'ଣ କି ଆଗରୁ କାର୍ଟୁନଗୁଡ଼ିକୁ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଗ୍ରାଫିକ୍ସ ସାହାଯ୍ୟରେ କରାଯାଉ ନ ଥିଲା। ବରଂ ସବୁ ଶବ୍ଦ ପାଇଁ ଡିଜାଇନରଙ୍କୁ କାର୍ଟୁନର ଅଲଗା ଅଲଗା ସ୍କେଚ କରିବାକୁ ପଡ଼ୁଥିଲା। ଶରୀରର ଅଲଗା ଅଲଗା ଭାଗର ଡିଜାଇନ, ଷ୍ଟିକ୍ସ ଆଦି ତିଆରି କରିବା କଷ୍ଟ ଥିଲା। ସବୁଠୁ କଷ୍ଟକର ହେଉଛି ହାତର ଡିଜାଇନ କରିବା।

ତୁମ୍ଭେ ଦେଖି ଦେଖାଲୁ ନାହିଁ ମେସନ୍ ଇତିହାସକାର ଓ ପ୍ରଫେସର ଜନ୍ କେନମେକର୍ କହନ୍ତି, 'ପୁରୁଣା ସମୟରେ କାର୍ଟୁନ ଚରିତ୍ରର କୋଣଅନୁକୋଣଗୁଡ଼ିକୁ ମୁନିଆ ପରିବର୍ତ୍ତେ ଗୋଲ କରି ଦିଆଯାଉଥିଲା। କାରଣ ଏହା କରିବା ସହଜ

ଥିଲା। ସେ ସମୟରେ କାର୍ଟୁନ ଚରିତ୍ର କଳା ଧଳାରେ ପ୍ରସାରିତ ହେଉଥିଲା। ସେତେବେଳେ ଦର୍ଶକଙ୍କୁ ହାତ ଓ ଶରୀରରେ ତମାଡ଼ ଜାଣିବା କଷ୍ଟକର ହୋଇ ଯାଉଥିଲା। ତା' ସହ ହାତର ଛୋଟ ଛୋଟ ଡିଜାଇନ୍ ଯେମିତି ଶିରୀପ୍ରଣା, ରେଖା, ଅକ୍ସିଜିନ ଆକାର ସହଜ କରିବା ଲାଗି ଗୋଭ୍ୟ ପିନ୍ଧା ଯାଇଥିଲା। ଯଦ୍ୱାରା କି ହାତରେ ଅଧିକ ଡିଟେଲିଂ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ନାହିଁ। ଦ୍ୱିତୀୟ କାରଣ ହେଉଛି କାର୍ଟୁନ ଚରିତ୍ରର କଳା ଶରୀରରୁ ହାତକୁ ଅଲଗା କରିବା ପାଇଁ ଧଳା ରଙ୍ଗର ଗୋଭ୍ୟ ପିନ୍ଧା ଯାଉଥିଲା।'

ସର୍ବ ପ୍ରଥମେ ଖୁଲ୍ ଡିଜିନା ନିଜ କାର୍ଟୁନ ଚରିତ୍ର ମିକି ମାଉସକୁ ଗୋଭ୍ୟ ପିନ୍ଧାଇବା ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ। ଓପନ କଲର ଡ୍ରେସିଂସାଇଟ୍ ଅନୁସାରେ ଖୁଲ୍ ଡିଜିନା କହିଛନ୍ତି ଯେ, 'କାର୍ଟୁନ ଚରିତ୍ରଗୁଡ଼ିକୁ ସୁଁ ମଣିଷ ଭଳି ଦର୍ଶାଇବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲି। ଅର୍ଥାତ୍ ମିକି ମାଉସର ହାତକୁ ମୂଷା ଭଳି କରିବାକୁ ଚାହୁଁ ନ ଥିଲି। ସେଥିପାଇଁ ମିକି ମାଉସକୁ ଗୋଭ୍ୟ ପିନ୍ଧାଇଥିଲି। ତେବେ ଏତେ ଛୋଟ ଚରିତ୍ରର ପାଞ୍ଚ ଅକ୍ସିଜିନ କରିବାରୁ ତା'ର ହାତ ଜଟିଳ ଓ ବଡ଼ ଦେଖାଗଲା। ସେଥିପାଇଁ ଗୋଟେ ଅକ୍ସିଜିନ ବି କମ୍ କରି ଦିଆଗଲା।' ଆଜି ବି ଓଗି ଆଣ୍ଡ କମ୍ପୋଡେସ୍ ଭଳି କାର୍ଟୁନ ଚରିତ୍ର ହାତରେ ଗୋଭ୍ୟ ପିନ୍ଧିଥିବା ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ।'

ସବୁଠୁ ଛୋଟ ପାର୍କ

ଛୋଟରୁ ବଡ଼ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଭଲ ଲାଗେ ପାର୍କ। ବଡ଼ମାନେ ସେଠି ବ୍ୟାୟାମ କରନ୍ତି, ପିଲାମାନେ ଖେଳନ୍ତି। କେହି କେହି ପାର୍କସାରା ବୁଲି ବୁଲି ତା'ର ପ୍ରାକୃତିକ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଉପଭୋଗ କରନ୍ତି। କିଛି ପାର୍କ କିନ୍ତୁ ଏତେ ବଡ଼ ହୋଇଥାଏ ଯେ, ବୁଲି ବୁଲି ପାଦ ଥକିଯାଏ ସିନା ପୂରା ପାର୍କ ବୁଲି ହୁଏନା। ହେଲେ ଜାଣନ୍ତି କି ଏମିତି ଏକ ପାର୍କ ଅଛି ଯାହାକୁ କେଲ ସେକେଣ୍ଡରେ ଏକ ଛୋଟିଆ ପିଲା ନିଜର କୁନି କୁନି ପାଦରେ ଡେଇଁ ପାର କରିଦେବ। କାରଣ ଏ ହେଉଛି ପୃଥିବୀର ସବୁଠାରୁ ଛୋଟ ପାର୍କ, ଯାହାକି ଜାପାନର ଟୋକିଓଠାରୁ ୧ କି.ମି. ଦୂର ନାଗାଇକୁମାରେ ଅଛି। ନାଁ ହେଉଛି 'ସୁକୁକା'। ଏହି ପାର୍କର ମୂଳଦୁଆ ଇଟାରେ ତିଆରି, ଯାହାକି ଚାରିକୋଣିଆ ଆକାରର। ୩୭୨ବର୍ଗ ଇଞ୍ଚର ଏହି ପାର୍କ ଛୋଟିଆ ହେଲେ ବି ଏହାର ଏକ ପ୍ରବେଶ ପଥ ଅଛି। ଏହି କୁନି ପାର୍କରେ ଗୋଟେ ସିଙ୍ଗ୍ ଥିବା ବେଞ୍ଚ ପଡ଼ିଛି, ଅଳ୍ପ କିଛି ଘାସଅଛି ଓ ଏହାକୁ ଛୋଟ ଛୋଟ ସୁନ୍ଦର ପଥରରେ ସଜାଯାଇଛି। ଫଳରେ ଏହା ପାର୍କର ସବୁ ସର୍ଭ ପୂରା କରେ। ତେବେ ସୁତନାଯୋଗ୍ୟ ଯେ, ପୂର୍ବରୁ ଆମେରିକାର ଅରିଗୋନ୍‌ରେ ପୃଥିବୀର ସବୁଠାରୁ ଛୋଟ ପାର୍କ ଥିଲା। 'ମିଲ ଏଣ୍ଡସ୍' ନାମକ ଏହି ପାର୍କର ଆକାର ୪୫୨ ବର୍ଗ ଇଞ୍ଚ ଥିଲା। ଏହି ପାର୍କକୁ ଦେଖି ହିଁ ଜାପାନର ସୁକୁକା ନାମକ ଏହି ଛୋଟ ପାର୍କକୁ ତିଆରି କରାଯାଇଛି।

ପଶାଠୁ ରକ୍ଷା କରିବି କଙ୍କି ପେଣ୍ଡାଣ୍ଟ

ଏହି କଙ୍କିକୁ ଦେଖି ଇଚ୍ଛା ହେଉଛି କି ପିଲାଦିନେ ଯେମିତି ଲୁଚି ଲୁଚି ତାକୁ ଧରୁଥିଲେ ସେମିତି ଧରିବାକୁ? ତେବେ ପ୍ରକୃତ କଥା ହେଉଛି ଏହା କଙ୍କି ନୁହେଁ। ଏହା ଏକ ପେଣ୍ଡାଣ୍ଟ। ଏହାକୁ ଏତେ ନିଖୁଣଭାବେ ତିଆରି କରାଯାଇଛି ଯେ ପେଣ୍ଡାଣ୍ଟଟି ସତସତିକା କଙ୍କି ଭଳି ଲାଗେ। ଏହାକୁ ଛାପାନର କମ୍ପାନୀ ମିକି ଲୋକୋଭ୍ କର୍ପୋରେସନ ଲିମିଟେଡ୍ ତିଆରି କରିଛି। ଉକ୍ତ କମ୍ପାନୀ ଦାବି କରେ ଯେ, ଏହି ହାଇପର ରିଆଲିଷ୍ଟିକ୍ ପେଣ୍ଡାଣ୍ଟକୁ ପିନ୍ଧିଲେ ମଶା, ଅନ୍ୟ କିଟପତଙ୍ଗ ଓ ପୋକ

ଆପଣଙ୍କ ପାଖ ମାଡିବେନି। ଦୂରରୁ ରହିବେ। କାରଣ କଙ୍କି ପ୍ରାଣୀଜଗତର ଏକ ସଫଳ ହିଂସ୍ରକ କୀଟ ଅଟେ, ଯାହା ନିଜ ଶିକାରକୁ ଆଦୌ ଛାଡି ନ ଥାଏ। ତେଣୁ ଅନ୍ୟ କିଟପତଙ୍ଗ କଙ୍କିଠାରୁ ଦୂରରୁ ରୁହନ୍ତି। କହିବାକୁଗଲେ ଏହା ଏକପ୍ରକାରର ମସିଚୋ ରିପେଲାଣ୍ଟ। ଏହାକୁ ବେକରେ ଅବା ଏମିତି ପିନ୍ଧିବେ ଯେମିତିକି ପେଣ୍ଡାଣ୍ଟଟି ଭଲଭାବେ ବାହାରକୁ ବେଖାଯାଉଥିବ। ଫଳରେ ମଶା ଓ ଅନ୍ୟ କିଟପତଙ୍ଗ ଆକ୍ରମଣରୁ ରକ୍ଷା ପାଇପାରିବେ। ବଜାରରେ ମିଳୁଥିବା ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ମସିଚୋ ରିପେଲିଂ ସଲ୍ୟୁସନ୍‌ରେ ଅନେକ ପ୍ରକାରର ରାସାୟନିକ ପଦାର୍ଥ ମିଶିଥାଏ, ଯାହାକୁ ବ୍ୟବହାର କଲେ ପାର୍ଶ୍ଵ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ପଡିବାର ଆଶଙ୍କା ଥାଏ। ହେଲେ ଏହି ପେଣ୍ଡାଣ୍ଟର କୌଣସି ପାର୍ଶ୍ଵ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ନାହିଁ। ନିର୍ଭୟରେ ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କରିହେବ। ଉକ୍ତ କଙ୍କି ମସିଚୋ ରିପେଲାଣ୍ଟ ପିନ୍ଧିଥିବେ ତିଆରି। ଏହାର ଲମ୍ବ ୧୦୦ ମି.ମି ଓ ଡେଶା ପ୍ରସାରିତ କଲେ ଏହା ୧୩୦ ମି.ମି. ଲମ୍ବ ହୁଏ। ଏହାକୁ କେବଳ ପେଣ୍ଡାଣ୍ଟଭାବେ ନୁହେଁ ଏଥିରେ ଥିବା କ୍ଲିପ୍‌କୁ ବ୍ୟବହାର କରି ଏହାକୁ ହ୍ୟାଟ୍, ପ୍ୟାଣ୍ଟ ପକେଟ୍, ବ୍ୟାକ୍‌ପ୍ୟାକ୍ ଆଦି ସ୍ଥାନରେ ବି ଲଗାଇହେବ।

ଏଠି ସବୁଘର ବଙ୍କାଟଙ୍କା

ଏମିତି ଅନେକ ଗାଁ ଓ ସହର ଅଛି ଯାହାର ଇତିହାସ ତାକୁ ଖାସ୍ କରାଏ। ତା'ଛଡ଼ା କିଛି ଗାଁର ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ବି ତାକୁ ଖାସ୍ କରାଇଥାଏ। ଏଇ ଯେମିତି ଏକ ଗାଁ ଅଛି ଯେଉଁଠି ସବୁଘର ବଙ୍କାଟଙ୍କା। ଅର୍ଥାତ୍ ସବୁ ଘରର କିଛି ନା କିଛି ଭାଗକୁ ବଙ୍କାଟଙ୍କା ଭାବେ ତିଆରି କରାଯାଇଛି। ଫଳରେ ପୁରା ଗାଁ ବଡ଼ ଅଜବ ଲାଗେ। ସତେ ଯେମିତି ଏହା ଏକ ଭିନ୍ନ ଦୁନିଆର ଗାଁ। ମୁକେର ସଫୋକ୍ ପ୍ରାନ୍ତରେ ଥିବା ଏହି ଗାଁର ନାଁ ହେଉଛି ଲାବେନହ୍ୟାମ୍। ଏହାକୁ ପୂର୍ବରୁ ଇଂଲଣ୍ଡର ସବୁଠାରୁ ଭଲ ମଧ୍ୟଯୁଗୀୟ ଗାଁ ଭାବେ ଗଣନା କରାଯାଉଥିଲା। ଏହା ଉଲ ବ୍ୟବସାୟ ପାଇଁ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଥିଲା। ଏଠାକାର ଲୋକ ବହୁତ ଧନୀ ଥିଲେ। ଗାଁଟି ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ବଢିଥିଲା। ତେଣୁ ଘରଗୁଡ଼ିକ ତରବରରେ ତିଆରି ହୋଇଥିଲା। କିଛି ଘର କଞ୍ଚା କାଠରେ ବି ତିଆରି କରାଯାଇଥିଲା। ଯେବେ କାଠ ସୁଖିଲା ଘରର କିଛି ଭାଗ ବଙ୍କା ଟଙ୍କା ହେଇଗଲା। ଏମିତି ଅନେକ ଘର ବଙ୍କାଟଙ୍କା ହେବାଯୋଗୁ ଗାଁଟିକୁ ଦେଖିଲେ ଲାଗିଲା ସତେ ଯେମିତି ଏହା କୌଣସି ପରି ଦୁନିଆ। ଏବେ ବି ଏହି ଗାଁର ଘରଗୁଡ଼ିକ ସେହିଭଳି ଅଛି। ଆଉ ପର୍ଯ୍ୟଟକଙ୍କ ଆକର୍ଷଣ ପାଇଚିଛି।

ଝେଟିଂ କରୁଛି ବୁଲ୍‌ଡଗ୍

କିଛି ପେଟ୍ ଅଜବ କରତବ୍ କରି ଭାଇରାଲ ହେଉଥିବା ସୋସିଆଲ ମିଡିଆରେ ଦେଖୁଥିବେ। ସେମାନଙ୍କର ବ୍ରିକ୍‌ସବୁ ଦେଖି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଲାଗେ ଯେ, ଆମେ ମଣିଷ ହୋଇ ଯେଉଁକାମ କରିପାରୁନେ ଏଇ ପେଟ୍‌ମାନେ କିପରି କରିପାରୁଛନ୍ତି। ଏଇ ଯେମିତି ଝେଟିଂ କରି ଏକ ବୁଲ୍‌ଡଗ୍ ଏବେ ଇଣ୍ଟରନେଟ୍ ସନସେସନ୍ ପାଇଚିଯାଇଛି। ଆମେରିକା, ଫ୍ଲୋରିଡା ଫକ୍ସ ଆଇଲାଣ୍ଡରେ ରହୁଥିବା ଜେମି ତେଲପରତାଙ୍ଗଙ୍କର ଏ ହେଉଛି ପେଟ୍, ଯାହାର ନାଁ ଚାଡର୍। ଚାଡର୍‌ର ଝେଟିଂ ସ୍କିଲ ଦେଖି ଝେଟ୍‌ରମାନେ ବି ଚକିତ ହୋଇ ଯାଆନ୍ତି। ୯ ବର୍ଷ ବୟସର ଚାଡର୍‌ର ଝେଟିଂ ଦେଖି ଅନେକେ କୁହନ୍ତି ସେ ନିଶ୍ଚିତଭାବେ କୌଣସି ଝେଟ୍‌ରର ପୁନର୍ଜନ୍ମ। ତେଲପରତାଙ୍ଗ ଦମ୍ପତି ଚାଡର୍‌କୁ ଏକ ବ୍ରିଡର୍‌ଠାରୁ ଆଣିଥିଲେ। ଥରେ ଚାଡର୍‌କୁ ନେଇ ଏହି ଦମ୍ପତି ବିଚ୍ଚୁ ଯାଇଥାନ୍ତି। ସେଠି ହଠାତ୍ ଚାଡର୍ ଏକ ପିଲାର ଝେଟ୍ ବୋର୍ଡ୍‌ରେ ଖେଳିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲା। ଆଉ ସେ ବହୁତ ଖୁସି ବି ଥିଲା। ଏ ଘଟଣା ପରେ ତେଲପରତାଙ୍ଗ ଦମ୍ପତି ଚାଡର୍ ପାଇଁ ଏକ ଝେଟ୍ ବୋର୍ଡ୍ ଆଣିଦେଲେ। ଆଉ ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ସେ ଏଥିରେ ଖେଳିବା ଓ ଝେଟିଂ କରିବା ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲା। ସେ ଝେଟିଂ ଏତେ ମନଧ୍ୟାନ ଦେଇ କରେ ଯେ, ଯଦି ଭଲ ନ କରିପାରେ ମନ ଦୁଃଖ କରେ। ଆଉ ଯଦି ଭଲରେ କରିଦିଏ ଖୁସି ହେଇଯାଏ। ଏବେ ଚାଡର୍‌ର ୨୦ଟି ଝେଟ୍ ବୋର୍ଡ୍ ଅଛି। ସେ ଝେଟିଂ କରୁଥିବା ଭିଡିଓ ସୋସିଆଲ ମିଡିଆରେ ବେଶ୍ ଭାଇରାଲ ହେଉଛି।